

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
208. (1528.) szám

Kedves olvasónk!

Az utóbbi időben ismét megszorodtak a posta által kézbesített Új Magyar Szó-előfizetésekkel kapcsolatos reklamációk. Megkérjük, ha bármilyen problémával szembesül lapunk postai kézbesítését illetően, jelezze Bérés Attila terjesztési menedzsernek a 0788-318-353 telefonszámon vagy a difuzare@maszol.ro e-mail címen.

Köszönjük!

BNR-valutaárfolyamok

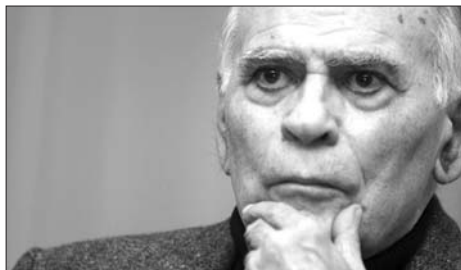
1 euró	4,3246 ▲
1 amerikai dollár	3,1057 ▼
100 magyar forint	1,4538 ▼

Aktuális 2**Civil javaslatokat vár az RMDSZ**

Széles körű konzultációt indít az RMDSZ, melynek célja az erdélyi magyar közösségben, közösségért tevékenykedő civil szervezetek minél közvetlenebb bevonása a törvényhozási folyamatba – jelentette be tegnap Kolozsváron Kovács Péter főtítká.

Gazdaság 6**Boc „óvatos” büdzséje**

Kétszámjegyű energiadrágulást jósolt tegnap Frank Hajdínjak, az energetikai társaságok szövetségének elnöke az ország külföldi hitelezőinek küldöttségével folytatott megbeszélések követően. Emil Boc kormányfő óvatos büdzsét ígért jövőre.

Kultúra 8**Elhunyt a rendezők mestere**

Életének 88. évében németországi otthonában, tegnap hajnalban elhunyt Liviu Ciulei román színházi és filmrendező, a román színház egyik kiemelkedő és meghatározó egyénisége. Ő a rendezője az első Cannes-ban díjazott román filmnek: az *Akasztottak erdejének*.

Vezércikk 3**Királyi beszéd**

A király is tudja, a parlament is tudja, a közvélemény is tisztában van vele, hogy néhány politikai felhang ellenére a monarchiának már semmi esélye Romániában, a király családjával együtt inkább olyan társadalmi csoport jelképe marad, amelyet a kommunizmusban sikerrel szétverték: a román arisztokráciáé. ▶

Székedi Ferenc

Koronás fő Bukarestben

A parlament előtt mondott beszédet kilencvenedik születésnapján Mihály király**A volt uralkodót lánya, Margit hercegnő és veje, Radu herceg kísérte el a parlamentbe, ahol román közméltóságok fogadták**

Fotó: Tofán Levente

Uralkodók, hercegek, főhercegek, bárók, grófok és márkik „özönlötték el” tegnap a román fővárost, ahová a koronás fő I. Mihály király kilencvenedik születésnapjának megünneplésére érkeztek. A nap fénypontja Mihály király parlamenti beszéde volt, amelyben a volt uralkodó arra buzdította „alattvalóit”: bízzanak a demokráciában és annak intézményeiben. Az országnak a jeles eseményről tüntetően távol maradó jelenlegi vezetőit áttételesen, de egyértelműen bírálva Mihály király úgy fogalmazott, „a demagógiának, az önkénynek, a hatalomhoz való ragaszkodásnak nincs keresnivalója intézményeinkben”. **3. oldal ▶**

Két kérdés osztja meg a koalíciót

Cs. P. T.

▶ Két kérdésben nem tud közös nevezőre jutni a Demokrata Liberális Párt (PD-L) és az RMDSZ a választási törvény módosításáról folytatott vitában – tájékoztatta tegnap lapunkat Márton Árpád képviselő. Az egyik az, hogy hány fős legyen a parlament, a másik pedig, hogy a mandátumok hány százalékát tegyék ki az egyéni választókerületekből megnyerhető mandátumok, és hányat a kompenzációs rendszer nyomán elnyerhető helyek. „A két kérdést egyként kezeljük. Mindkettő meghatározza azt, hogy a tömbmagyarsággal nem rendelkező megyéknek sikerül-e magyar képviselőket a parlamentbe juttatniuk” – magyarázta a politikus. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Válságoldó csúcs Brüsszelben

▶ Az EU jövőjét is meghatározó mai uniós csúcstalálkozó előtt Traian Băsescu román államfő megbeszélést folytatott Brüsszelben José Manuel Barrosoval, az Európai Bizottság elnökével. Barroso kijelentette: Románia teljesítette a schengeni övezethez való csatlakozás összes feltételét, így az ország Schengen-tagsága „tisztesség kérdése”. **2., 4. és 6. oldal ▶**

Traian Băsescu államfő és José Manuel Barroso EU-főbiztos Fotó: presidency.ro**Népszámlálás: újabb felszólítás**

ÜMSZ

▶ Kelemen Hunor RMDSZ-elnök tegnap újra levélben fordult az Országos Statisztikai Hivatal vezetőjéhez, mert nem csökken a kérdezőbiztosok vizsgálatainak és szabályszerűségeinek száma, továbbra is sok a panasz a népszámlálással kapcsolatban. Legtöbbször a biztosok magatartására panaszkodnak, és nagyon sokan sérelmezik az adatrögzítés módját is. Székely István, az RMDSZ népszámlálási munkacsoportjának vezetője szerint nincs szó szándékos szabotázsról, az adatrögzítésre való felkészülés viszont több szempontból kifogásolható, ezért hibáznak sokat a „gyorstalpalón kiképzett” kérdezőbiztosok. **7. oldal ▶**

Röviden

Megnyitná az EP a munkaerőpiacot a romániai munkavállalók előtt

Az Európai Parlament (EP) tegnap, kézfeltartással elfogadott állásfoglalása szerint az uniós tagállamoknak ez év végéig fel kellene oldaniuk a Bulgáriával és Romániával szembeni munkaerőpiaci korlátozásait. A Traian Ungureanu román néppárti EP-képviselő által előkészített állásfoglalás megállapítja: a tapasztalatok szerint semmilyen negatív hatást nem gyakorolt a régi tagállamok munkaerőpiacára az új tagállamokból érkező munkavállalásának engedélyezése. Az állásfoglalásban felszólították a tagállamokat az átmeneti időszakokra vonatkozó szabályaik felülvizsgálatára. A Bulgáriával és Romániával szemben korlátozásokat alkalmazó államoktól azt kérték, hogy e korlátozásokat az EU-csatlakozási szerződésben rögzített 2013-as céldátum előtt, még az idén szüntessék meg.

Markó Béla fogadta Karel Schwarzenberget

Karel Schwarzenberg cseh miniszterelnök-helyettes és külügyminisztert fogadta tegnap hivatalában Markó Béla. A miniszterelnök-helyettes hangsúlyozta, hogy a két ország közti politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok jók, ugyanakkor szükséges azok elmélyítése és továbbfejlesztése. Kiemelte, hogy számtalan olyan program és projekt létezik, melyek keretében a két ország sikeresen együttműködhet, ilyen például a Duna-stratégia. Markó tájékoztatta a cseh miniszterelnök-helyettest a Romániában élő cseh kisebbségről, valamint az új tanügyi törvényről, kiemelve a kisebbségek anyanyelvi oktatásában elért pozitív eredményeket. Hangsúlyozta, hogy a törvény felszámolja azokat az akadályokat, melyek gátolták a anyanyelven való oktatást, és lehetőséget biztosít az anyanyelven való tanuláshoz minden szinten. A találkozó végén a felek megerősítették, hogy kiemelten fontos a jövőbeni szorosabb együttműködés mind gazdasági, mind politikai és kulturális szinten.

Azerbajdzsán lett az ENSZ BT nem állandó tagja

Azerbajdzsán nyerte el a kelet-európai régióból az ENSZ Biztonsági Tanácsának nem állandó tagságát 2012–2013 között, amelyre Magyarország is pályázott. Magyarország pénteken az első körben 52 szavazatot kapott, harmadik helyen végzett, ezzel kiesett a további küzdelemből. Azerbajdzsán és Szlovénia között azonban még hétfőn is folytatódott a szavazás, mivel egyik ország sem kapta meg a közgyűlés kétharmadának támogatását. A tagállamok addig szavaztak, amíg az egyik ország kétharmados többséget nem kapott. Végül hétfő este, a tizenhatodik kör után Szlovénia kiszállt a versenyből, miután ismét jelentősen kevesebb, 77 szavazatot kapott Azerbajdzsán 116 támogatójával szemben.

Eltemették Kadhafit a líbiai sivatagban

Ismeretlen helyen eltemették tegnap hajnalban Moammer Kadhafit volt líbiai vezetőt, fiát, Muataszimot és a hadsereg volt főparancsnokát néhány rokon és tisztségviselő jelenlétében – közölte a miszráti katonai tanács szóvivője. Az ország új vezetője úgy tűnt, napokig habozott, hogy mit tegyen a holttestekkel. A volt vezetőt családja Kadhafit szülővárosa, Szirt mellett temettette volna el, az új vezetés azonban sem azt nem szeretné, hogy a sír kultikus helyé váljon, sem azt, hogy szétdőljék. A temetéssel azonban nem lehetett tovább várni, mert a közszemlére tett holttestek oszlásnak indultak. Ibráhim Beitalmal szóvivő hozzátette, hogy a temetés pontos helye titokban marad „a vandalizmus elkerülése érdekében”. Az *al-Dzsazira* hírtelevízió jelentése szerint a három tetemet napkeltekor a sivatagban földelték el.

Válságoldó uniós csúcs

Hírösszefoglaló

Hosszabb távra ható döntéseket remélnek az európai uniós tagországok állam- és kormányfői az euróövezet adósságválságának enyhítésére a ma este Brüsszelben tartandó újabb csúcstalálkozóktól. Az értekezleten várhatóan véglegesítik azokat az átfogó, stratégiai jellegű döntéseket, amelyekről vasárnap kezdtek meg az egyeztetéseket, de a német parlamenttel való egyeztetési kényszer miatt csak most tehetik fel a pontot az i-re. Rossz előjel azonban, hogy állam- és kormányfői csúcstalálkozót megelőző időpontra tervezett pénzügyminiszteri találkozó – feltételezhetően a nézeteltérések miatt – elmarad.

Az állam- és kormányfői tanács – elsősorban brit nyomásra – először 27-es, teljes uniós körben, majd 17-es, euróövezeti összejövetelben tanácskozik. Tekintettel arra, hogy közvetlenül elsősorban az euróövezetet érintő kérdésekről van szó, több témában szűkebb körben határoznak. Arra is ügyeltek, hogy a teljes EU-ra vonatkozó kérdéseket 27-es körben tárgyalják meg, még akkor is, ha azok bejelentését az euróövezeti közlemény útján teszik majd meg. A bejelentendő csomag az uniós központi intézmények vezetőinek eddigi közlései szerint olyan átfogó stratégiát jelent, amely képessé teszi az EU-t, hogy hatékonyan nézzen szembe az adósságválsággal.

A tervezett intézkedések egyike az uniós bankok feltőkésítése, és ennek főbb részleteiben már meg született a megállapodás. Összesen 100-110 milliárd eurós tőkeinjekcióról van szó az érintett pénzügyintézetek esetében. A cél, hogy 9 százalékra emeljék a kockázatos értékpapírok elégséges fe-

Itt egymásra mosolyognak. A mai csúcs előtt Angela Merkel és Nicolas Sarkozy sokat vitakoztak

Fotó: RMDSZ

dezetét jelző, úgynevezett töke-megfelelési mutatót. Azt is eldöntötték, hogy a bankoknak először saját erőből (például a haszon, osztalék, prémiumok visszatartásával) kell megpróbálniuk kigazdálkodni a szükséges tőkét, és csak azt követően vehetnek igénybe állami segítséget. Ha még ez sem segít, az euróövezeti stabilitási alaphoz juthatnak támogatáshoz. A stabilitási mechanizmus (jelenlegi nevén EFSF) keretének növeléséről szintén döntés várható, bár nem tudható, hogy milyen megoldás mellett jutnak kompromisszumra az uniós vezetők. Az bizonyos, hogy az eszköz működése rugalmasabbá válik, és szükség esetén elegendő garanciát tud majd biztosítani akkor is, hogy olyan országok adóssághelyzete romlik, mint például Olaszország vagy Spanyolország.

A jelenleg legnagyobb bajban lévő Görögország segítésére szin-

tén további lépéseket tesznek. Ezek várható hatékonyságát jól illusztrálja Jeórijosz Papandreu miniszterelnök vasárnapi brüsszeli nyilatkozata, amely szerint Athén levegőhöz juthat majd, mert enyhülni fog rajta a piaci nyomás. A megoldás részeként a magánbankok a görög adósság egy részét kénytelenek lesznek le-

írni, az arány akár a 60 százalékot is elérheti.

Az átfogó stratégia részét képezi a pénzügyi fegyelem és az uniós gazdasági együttműködés további fokozása is. Ennek érdekében az EU alapszerződésének módosítását is fontolgatják, de erről most várhatóan nem születik végleges döntés. ◀

Barroso: a Schengen-tagság „tisztesség kérdése”

A mai EU-csúcstalálkozót megelőzően Traian Băsescu román államfő megbeszélést folytatott Brüsszelben José Manuel Barrosoval, az Európai Bizottság elnökével. A találkozón szó esett arról, hogyan javíthatja Románia az európai alapok lehívásának hatékonyságát, és terítékre kerültek az euróövezettel és a csőd szélén álló Görögországgal kapcsolatos döntések is. A megbeszélések utáni sajtótájékoztatón Barroso kijelentette: Románia teljesítette a schengeni övezethez való csatlakozás összes feltételét, így az ország Schengen-tagsága „tisztesség kérdése”. Az Európai Bizottság ezzel megerősítette az általa vezetett EU-testület álláspontját, miszerint Romániát (és a kritériumokat vele együtt teljesítő Bulgáriát) minden további nélkül fel kellene venni a belső határellenőrzéstől mentes schengeni övezet tagjai közé.

Civil javaslatokat vár az RMDSZ

ÚMSZ

Széleskörű konzultációs folyamatot indít ebben a hónapban az RMDSZ, melynek célja az erdélyi magyar közösségben, közösségekért tevékenykedő civil szervezetek minél közvetlenebb bevonása a törvényhozási folyamatba – jelentette be tegnap Kolozsváron Kovács Péter. A szövetség főtitkára szerint a társadalmi párbeszéd hozzásegít ahhoz, hogy a civil szervezetek által felhalmozott értékes, gyakorlati tapasztalatra épülő tudás a jogszabályokban is tükröződjön.

A konzultáció a parlament és a kormány napirendjén szereplő

tervezetekre, módosító javaslatokra épül, de lehetőséget nyújt a különböző szakmai szervezetek részéről saját kezdeményezésként megfogalmazott javaslatok megvitatására, együttműködési formák kialakítására, illetve az információcserére, érdekegyeztetésre alapuló érdekképviseletre.

Kovács elmondta, az RMDSZ képviselni kívánja a törvényhozási folyamatban mindazokat a kezdeményezéseket és javaslatokat, amelyeket a közösség érdekében tevékenykedő szervezetek munkájuk során megfogalmaznak.

A konzultáció első, megnyitó találkozóját október 28-án, pén-

teken tartják Kolozsváron, az Iskola Alapítvány székházában. A találkozón, amelynek célja a kölcsönös tájékoztatás, valamint az együttműködési keretek kialakítása, a szociális területen működő szervezetek vesznek részt. Az eseményen előadások hangzanak el a szociális ellátórendszer romániai, illetve európai szabályozásáról, a romániai magyar civil szervezeteknek e rendszerben betöltött szerepéről, valamint azokról a kihívásokról, amelyek a civil szervezetek előtt állnak a finanszírozás és együttműködés tekintetében.

„A főtitkárság szerepet kíván vállalni az erdélyi magyar civil szervezetek tájékoztatásában, ami a jogszabálytervezeteket, minisztériumi projekteket illeti. Fontos az önkormányzatokkal való kapcsolatok megerősítése, a jó gyakorlatok népszerűsítése. Ugyanakkor nagy szükségünk van arra, hogy az RMDSZ programjában szereplő szociális intézkedésekkel kapcsolatos törvényjavaslatok megfogalmazásánál az illető területen működő, tapasztalattal rendelkező civil szervezetek véleményére alapozzunk” – fogalmazott Tonk Gabriella, az esemény szervezője. ◀

Népszavazás Székelyföldről?

Kovács Zsolt

Holnapra tűzte napirendre Kovászna Megye Tanácsa az egységes Székelyföld melletti állásfoglalást és az erről szóló népszavazás megszervezését szabályzó határozattervezetet. Ha a kezdeményezést elfogadják, a polgároknak a következő kérdésre kell majd válaszolniuk: „Szeretnék-e, hogy Románia területi-adminisztratív átstrukturálása során létrejövő Székelyföld adminisztratív terület?” Mint arról beszámoltunk, a tervezetet a Magyar Polgári Párt (MPP) frakciója még júniusban kezdeményezte, de ez ideig csak viták forrása volt, mivel az ügyben nem sikerült közös álláspontra jutni az RMDSZ-es tanács tagokkal. A szövetség szerint a polgáriak tervezete hiányos, hiszen a közigazgatási egység módosításakor pontosan le kell szögezni annak határait és központját. Az MPP szerint az állásfoglalásra azért van szükség, mert Traian Băsescu államelnök és a Demokrata Liberális Párt által szorgalmazott megyeátstrukturálás elfogadhatatlan a magyar közönség számára. ◀

Kovács Péter, az RMDSZ főtitkára szívesen fogadja a szakértői indítványokat

Koronás fő(k) Bukarestben

Farkas István

▶ Aligha maradt kiadatlan királyi lakosztály ezekben a napokban a nem kevés bukaresti luxus szállodában: összesen mintegy hetven koronás fő – köztük Spanyolország királya, I. János Károly és felesége, Zsófia, XVI. Károly Gusztáv svéd király és felesége, Szilvia, illetve hercegek, főhercegek, bárók, grófok és márkik – töltötte tegnapra virradó éjszakáját a román fővárosban. A kékvérűek serege I. Mihály király, volt román uralkodó kilencvenedik születésnapjának megünneplésére érkezett Bukarestbe, ahol részt vettek a jeles esemény köré szervezett számos protokollrendezvényen.

Kézcsók nélkül

„Harmadik képviselői mandátumomat töltöm, de ekkora tömeget itt én még nem láttam” – állapítja meg a parlament zsúfolt liftjében szorongó egyik honatyja. A 90. születésnapját ünneplő Mihály király beszédére kíváncsi tömeg már a parlament képviselőházi bejárata előtt hosszú sorokban várakozott, az újságírók csak hosszas sorbanállás után juthattak be az épületbe, a lifteknél pedig szintén hosszú sor kígyózott. És ezek még csak azok a „szerencsések”, akik meghívóval vagy akkreditációval rendelkeztek, nem úgy, mint az a középkorú férfi – minden jel szerint megrögzött monarchista – aki meghívó híján nem juthatott be a parlamentbe, meghallgatni a több mint 60 éve várt királyi beszédet. „Miért nem engednek be, nézzék, itt van nálam Mihály király szinte minden fényképe, a levelei, az ő híve vagyok, látnom kell őt!” – rimánkodott a hajthatatlan biztonságiaknak a kétségbeesett férfi.

A parlamenti ülésterem főbejárata felé vezető vörös szőnyegtől, amelyen Mihály király és kísérete néhány perccel 10 óra, a ceremónia kezdeti időpontja előtt végigvonult, a halandók népes seregét biztonsági kordon választotta el, így királyi kézcsókra nem igazán volt lehetőség. A diplomatáknak, a meghívottaknak és a sajtónak fenntartott páholyokban egy tűt sem lehetett leejteni, a „földszinten” pedig csupán itt-ott, a kormánypárti oldalon voltak üres képviselői és szenátori székek. A

„Történelmi jelentőségű Mihály király beszéde”

Történelmi jelentőségűnek, a volt uralkodóhoz méltónak nevezte Mihály király parlamenti beszédét a román politikusok és elemzők zöme. Traian Băsescu államfővel ellentétben – aki brüsszeli elfoglaltságára hivatkozva távol maradt a királyi beszédétől (melynek elhangzásakor egyébként még el sem utazott Bukarestből, hol éppen a hadsereg napját ünnepelte) – két elődje, Ion Iliescu és Emil Constantinescu is jelen volt a jeles eseményen. Iliescu méltatta a volt uralkodó személyiségét, és leszögezte: nem tartja magát Mihály király politikai ellenfelének. Állítása alátámasztására emlékeztetett, hogy személyes kez-

volt uralkodó megjelenését felállva, hosszan tartó tapssal fogadták a jelenlévő honatyák, az egyházak képviselői és a meghívott diplomaták.

Üzenet a múltból

„A királyi korona nem a múlt jelképe, hanem a függetlenség, a szuverenitás és az egység megtestesülése, a korona a történelmileg folytonos állam, a nemzet tükröződése” – fogalmazott alig nyolcperces beszédében Mihály király, aki arra buzdította „alattvalóit”: bízzanak a demokráciában és annak intézményeiben. „A demokratikus intézményeket a törvények mellett az erkölcs és a kötelességtudat kormányozzák. A közélet alapvető elemei a hazaszeretet és a hozzáértés – figyelmeztetett a volt uralkodó. – Erkölcs, hit és emlékezet nélkül nincs jövő, a cinizmus, az öné-

dek és a gyávaság nem kormányozhatja az életünket”. Az ország jelenlegi kormányzását áttekintően, de egyértelműen bírálva úgy fogalmazott, „a demagógiának, az önkénynek, a hatalomhoz való ragaszkodásnak nincs keresnivalója intézményeinkben”. Mihály király a jelenlegi román állam határain kívül élő románoknak is üzent. „Királyi eskümet minden románnak tettem, és ez továbbra is érvényes. Ők mindannyian nemzetünk részei, és mindig is azok maradnak” – szögezte le elcsukló hangon az agg egykori uralkodó.

Királyi kegy, alattvalói hála

A királyi szónoklat után a parlamenti páholyokból kitörő hangos éljenzés rázta fel azokat a honatyákat, akik a beszéd alatt mobiltelefonjaikkal vagy Ipad-jeikkel babráltak. Az ünnepség

deményezésére szolgáltattak vissza a Királyi Háznak több ingatlant. Emil Boc miniszterelnök az államfőhöz hasonlóan a hadsereg napjára hivatkozva hagyta ki a volt király parlamenti fellépését: Boc Nagykárolyból kívánt boldog születésnapot és jó egészséget Mihály királynak. Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök történelmi pillanatként nevezte a volt uralkodó beszédét; mint hozzátette: sokat veszítettek azok, akik nem hallhatták. Călin Popescu-Tăriceanu volt liberális kormányfő leszögezte, személy szerint támogatná a monarchia visszaállítását, hiszen „a király az állam jelképe, nem pedig zavaró tényező”.

végén Călin Popescu-Tăriceanu volt kormányfő, a Nemzeti Liberális Párt felsőházi frakcióvezetője a román parlament épületét ábrázoló domborművet adott át ajándékként a királynak, aki ezt követően a képviselőház előcsarnokában felavatta I. Károly király mellsobrát, a királyi család adományát.

A királyi születésnap tegnap este a bukaresti Nemzeti Operában zárult, ahol az uralkodó tiszteletére tartottak díszelőadást. Mihály király az opera lépcsőjéről köszöntötte a bukarestieket, akik öröskívétől követhették az ünnepi műsort. Ezt megelőzően a volt uralkodó még megjelent a Kereszténydemokrata Nemzeti Párt által szervezett szimpátiatüntetésen, üdvözölve híveit. „Éljen a király!” „Éljen Mihály!” „Isten éltesse Öfelségét!” – köszönték meg a királyi kegyet a hálas „alattvalók”. ◀

Mihály király tegnap este a tiszteletére adott előadás előtt a Nemzeti Opera bejáratából integett híveinek. Fotó: Tofan Levente

Két kérdés osztja meg a koalíciót

Folytatás az 1. oldalról

Márton Árpád elmondta, az RMDSZ azt szeretné, ha a mandátumok 45 százalékát a töredékszavazatok visszaosztása nyomán nyernék el a jelöltek, a demokrata pártiak azonban ezt az arányt 20 százalékra csökkentenék. A PDL 300-ra emellett korlátozná a törvényhozók számát. A RMDSZ kompromisszumos javaslattal állt elő, eszerint a szenátorok száma csökkenne azáltal, hogy valamennyi megyének csak két szenátora lenne, de a képviselőház létszámát változtatlanul hagyná. Így a jelenlegi

470 fős, kétkamarás parlament létszáma összesen mintegy 400-ra csökkenne.

Márton Árpád szerint mind a mandátumok megosztásának módja, mind pedig a parlament létszámának csökkenésére vonatkozó RMDSZ-es javaslatot „el-méletileg” elfogadta a PDL, ám a vitában álló felek egyelőre csak az alsóház összetételére összpontosítanak. A politikus kérdéssúnkra megerősítette: a nagyobbik kormánypárt elfogadta azt is, hogy a kompenzációs rendszer alapja az országos jelöltlista legyen. A vélemények abban térnek el, hogy miként álljon össze az országos lista. Míg a PDL el-

fosztanak ettől a lehetőségtől. „Ez az RMDSZ számára elfogadhatatlan” – szögezte le a képviselő.

Márton szerint a szenátus létszámának csökkentésére vonatkozó RMDSZ-es javaslatot „el-méletileg” elfogadta a PDL, ám a vitában álló felek egyelőre csak az alsóház összetételére összpontosítanak. A politikus kérdéssúnkra megerősítette: a nagyobbik kormánypárt elfogadta azt is, hogy a kompenzációs rendszer alapja az országos jelöltlista legyen. A vélemények abban térnek el, hogy miként álljon össze az országos lista. Míg a PDL el-

képzelése szerint az egyéni választókerületekben megmértkezett jelöltek kerülnének fel a listára a kapott szavazatok sorrendjében (ez a jelenlegi rendszerhez hasonló kompenzációs rendszert jelentene), az RMDSZ azt szeretné, ha a pártoknak legyen döntő szavuk a sorrend megállapításában.

A koalíciós vita ma folytatódik a választási törvény módosításáról. Mircea Toader, a PDL képviselőházi frakcióvezető vasárnap azt nyilatkozta, a vitát legkésőbb két hét alatt le kellene zárni, hogy az új törvény tervezete mielőbb elkészülhessen. ◀

Királyi beszéd

A ma élő nemzedékek közül többen jó ideig csak egy korabeli pénzérmén találkozhattak I. Mihály román királlyal. Az egykori fém százejes fiókokban, padlásokon és ki tudja

Székesi Ferenc még milyen zugokban élte túl a királyság 1947-es megszűnését és a köztársaság kikiáltását, nagyon sokan pedig valamiféle égi csodának, rendkívüli feltámadásnak tekintették, hogy 1990-ben az az egykori uralkodó, akinek történelmi szerepéről csupán annyit tudtak, hogy a második világháború végén aláírta Románia kiugrását, visszatért az országba. Persze, meglehetősen nagy kavardást okozva, akárcsak 1992-ben, amikor úgyszintén persona non gratának nyilvánították, és 1997-ig kellett várni, amikor újból megkaphatta a román útlevélet.

2001-ben a legfőbb királyellenző, Ion Iliescu akkori elnök is belátta, hogy az egykori uralkodó maga sem óhajtja a monarchia visszaállítását, így megtörtént a nagy kibékülés, és azóta a román állam leginkább az egykori királyi javak sorsának intézésével, illetve a kárpótlással foglalkozott. Egészen 2011-ig, amikor Traian Băsescu néhány kijelentése megint felkavarta az állóvizeket: a tegnapi parlamenti ülésről és királyi beszédéről tüntetően távolmaradó államelnök ugyanis másképpen látja I. Mihály történelmi szerepét, mint az utókor javarésze. Szerinte ugyanis azokban az ország sorsa számára döntő pillanatokban öfelsége úgymond kifejtötte a szovjetek és a kommunisták előtt. Ha pedig Băsescu így, akkor természetesen az elnöki pártiak sem másképp, nem véletlen tehát, hogy a nagyobbik kormánypárt parlamenti frakciója nem törte magát, hogy megtapsolhassa a kilencvenéves királyi beszédét Románia parlamentjében – hatvanöt esztendő szünet után. De hát mit is jelentett ez a beszéd? Semmiképpen sem annak igazolását, hogy kétszer is be lehet lépni ugyanabba a folyóba. A király is tudja, a parlament is tudja, a közvélemény is tisztában van vele, hogy néhány politikai felhang ellenére a monarchikus berendezkedésnek már semmi esélye Romániában, a király családjával együtt inkább egy olyan társadalmi csoport jelképe marad, amelyet a kommunizmusban sikerrel szétverték: a romániai arisztokráciáé. És mindazé, ami ezzel az életformával jórészt együtt járt: a kultúráé, az élet minden területén megnyilvánuló igényes magatartásé, nem a földhöz ragadt, hanem a világra kitekintő gondolkodásé. A hosszas emigráció után hazatérő király kapcsolatai révén jó szolgálatot tett az országnak Románia NATO-csatlakozása idején, mint ahogyan ittléte vagy parlamenti jelenléte már önmagában is segít az országnak, hiszen külföld szemében is igazolja: Románia demokratikus berendezkedése már annyira erős, hogy a múlt semmiféle felidézése nem ingatja meg, sőt talán egy kissé még hasonlít is azokhoz a nyugat-európai országokhoz, amelyeknek van királyuk. Csúpan sok más tekintetben kellene még felzárkózni...

Román lapszemle

Megkongatta a vészharangot a Tanügyi Szabad Szakszervezetek Szövetsége (FSLI) a jelentős óvodai szakszemélyzethiány miatt. Becslésük szerint országsszerte mintegy 3500 óvónőre lenne szükség, a posztok betöltését azonban a bérek alacsony szintje és a befagyasztott állások egyaránt gátolják. (Monitorul de Cluj) ▶ Az Anonymus hackercsoportosulás feltört és működésékeptelenné tett mintegy negyven gyermekpornográfia-
val foglalkozó internetoldalt, ezenkívül közzétette a hozzávetőleg 1500 felhasználó adatait. (Románia liberă)

Diktátorok egymás között

Kadhafi és Ceaușescu között kölcsönös rokonszenv alakult ki, amibe az is belejátszhatott, hogy egyes források szerint Kadhafi nagyapja a hetvenes évek vége felé Romániában volt vendégmunkás.

Bogdán Tibor

Meleg, baráti kapcsolatokat ápolott egymással az utóbbi közel fél évszázad során Románia és Líbia. A napokban megíncselt líbiai elnöknek, Moammer Kadhafinak a hetvenes évek derekán sikerült közel kerülnie romániai diktátorkollégájához, Nicolae Ceaușescuhoz, aki megpróbálta felhasználni a tripoli politikusi befolyását is arra, hogy megvalósítsa alig titkolt célját, és a harmadik világ amolyan vezéregyéniségévé váljék. A két diktátor többször is találkozott egymással, közös vadászatokon vettek részt.

Kölcsönös rokonszenv

Pedig a viszony kezdetben nem alakult túlságosan jól. Líbia nem nézte jó szemmel azt, hogy az 1967. évi hatnapos háború után a „békétábor” többi országától eltérően Románia nem szakította meg diplomáciai kapcsolatait a hatalmas arab túlerő által megtámadott „agresszorral”, Izraellel. Líbia második embere, Abdel Szalam Dzsualud 1973 nyarán hatórás megbeszélésen próbálta rávenni Ceaușescut álláspontja megváltoztatására. Kudarca nyo-

mán nem volt hajlandó átadni a román pártfőtitkárnak a tripoli látogatásra szóló meghívást, amire aztán 1974-ben mégis sor került. A rendkívül meleg tripoli fogadtatásnak nem kis szerepe volt abban, hogy a két politikusnak végül is sikerült túltennie magát Izraellel kapcsolatos nézeteltérésein, Kadhafi és Ceaușescu között kölcsönös rokonszenv alakult ki, amibe az is belejátszhatott, hogy egyes források szerint Kadhafi nagyapja a hetvenes évek vége felé Romániában volt vendégmunkás. A két állam hamarosan nagykövetségi szinten létesített egymással diplomáciai kapcsolatot.

Ezt követően Románia számos fontos infrastruktúrális fejlesztési programot indított el Líbiában, ahol iskolákat, kórházakat, országutakat, stadionokat, tengeri kikötőket épített, kőolajkutatásban vett részt, több ezerre emelkedett a Romániában tanuló líbiai fiatalok száma. A Líbiával – és általában az arab világgal – fenntartott jó kapcsolatainak köszönhetően Romániát viszonylag kevésbé érintette az 1973-ban kirobbant kőolajválság: az ország 1974-ben egymillió tonna kőolajat vásárolt Líbiából, a kétoldalú kereske-

delmi cserék értéke pedig a nyolcvanas évek elején meghaladta az egymilliárd dollárt.

Kadhafi ötletei

A kölcsönös bizalom olyanira nagy volt, hogy Kadhafi felajánlotta Romániának, finanszírozná vegyi és baktériumfegyverek, illetve kisebb méretű atombomba kidolgozásának költségeit – amit Ceaușescu el is fogadott. Az Egyesült Államokba disszidált volt román kémfőnök, Ioan Pacepa szerint előbbiek kifejlesztésének irányításával Mihai Chifac tábornokot, utóbbi megvalósításával pedig az 1978-tól kezdve Tudor Postelnicu által irányított belügyminisztériumot bízták meg.

Kadhafi adta az ötletet Ceaușescunak arra vonatko-

zón is, hogy a hírhedt nemzetközi terroristával, a Sakál néven ismert Carloszal próbálja meggyilkoltatni hűtlen kémfőnökét. A tripoli diktátor ugyanis éppen az idő tájt adott 100 millió dolláros „megrendelést” a terroristának Ronald Reagan amerikai elnök meggyilkolására – Ceaușescu állítólag kétmillió dollárt kínált fel Carlosnak Pacepa „kiiktatásáért”. Mivel mindkét gyilkosságot az Egyesült Államokban kellett volna végrehajtania, Carlos „ajánlatcsomagjának” tekintette a két megbízatást.

Persze Tripoli korántsem önzetlenül ajánlotta fel mindent. Cserében az arab államok és Izrael közötti közvetítésre vállalkozó Ceaușescunak részletesen tájékoztatnia kellett Kadhafit Izrael Egyiptommal, valamint a Paleszti-

nai Felszabadítási Szervezettel fenntartott kapcsolatainak alakulásáról.

A két diktátor 1985-ben találkozott utoljára: Ceaușescu ekkor a Romániával szembeni líbiai adósságok behajtása céljából utazott Tripoliába. Egy évre rá, amikor amerikai repülőgépek bombázták a terrorizmussal vádolt Líbiát, Ceaușescu élesen elítélte az „agressziót”, és masszív fegyverszállítmányokkal támogatott a „baráti arab államot”. A fegyvereladások 1989 decemberéig folytatódtak, amikor is a bukaresti diktátor mintegy „előjátszotta” tripoli barátja/kollégja 22 évvel későbbi halálát.

A papíron maradt meghívás

A romániai rendszerváltás után, az állítólagos líbiai

terroristák bukaresti garázdálkodásának román vádja miatt kissé elhidegült Bukarest és Tripoli viszonya, a kétoldalú kereskedelem is jelentősen visszaesett.

A kapcsolatok nagyrészt Traian Bănescu államfői mandátumának kezdetén, 2006-ban kezdtek ismét felmelegedni, amikor Líbiába látogatott.

1989 után ő volt az első román államfő, aki az arab országban tárgyalhatott. Ekkor megállapodott partnerével a cserék fellendítésében. Bănescu román részről a kőolaj-kitermelésben és feldolgozásban való együttműködésre, kőolaj-kitermelő berendezések exportjára, román szakemberek kiküldésére, líbiai diákok romániai oktatására tett javaslatot.

„Kollégája” rokonszenvének megnyerése érdekében ez alkalommal élesen bírálta a „csak Brüsszelig látó”, az arab világot és így Líbiát is elhanyagoló előző román kormányokat, és csínján bánt Líbia közel 150 millió dolláros adósságának kérdésével is.

Végül bukaresti látogatásra hívta meg a tripoli vezetőt, tavaly novemberben pedig Teodor Baconschi román külügyminiszter líbiai kollégájával, Mussza Kusszával találkozási meg erősítette a meghívás tényét.

A líbiai események, a diktátor bukása és meggyilkolása után a meghívás most már mindörökre papíron marad – Traian Bănescu örömeire vagy bánatára. ◀

2006 októbere. Jókedv a sátorban: Traian Bănescu és Moammer Kadhafi találkozója a líbiai sivatagban

Az EU halott, éljen az euróövezet?

Európa kétsebeségű működése példa nélküli feszültségeket vált ki az euróövezetbeli „tizenhetek” és szomszédai között.

MTI/ÚMSZ

A szuverén adósságok válságának már van egy áldozata: az Európai Unió – írta a párizsi *Le Monde* az EU-országok hétvégi csúcstalálkozóit megvilágító, brüsszeli keltezésű elemzésében. A piacokkal vívott heves csata „járulékos következményként” a 27 tagú EU tevékenységének ritmusát ma már az euróövezetbeli „tizenhetek” gazdasági és pénzügyi unióját megrendítő válság adja meg.

Ingatag huszonhetek

Európa napról napra egyre inkább két különböző sebeségű csoportra oszlik: az el-

sőhöz a pénzügyi unió Németország és Franciaország vezetésével működő 17 országa tartozik, a másodikhoz a további tíz, amelyik még nem csatlakozott és talán soha nem is fog csatlakozni az előbbihez, élükön Nagy-Britanniával.

A huszonhetek Európája minden eddiginél ingatagabbnak tűnik, mintha megbénították volna pénzügyi élcsapatának csalfaságai. Az egységes piacra nyomást gyakorol a protekcionista vagy etatista beszédmód visszatérése. Miközben a háttérben erősödnek a populista erők, a bűnültség túlterjed a gazdasági szférán, amit jól mutat az EU polgárainak a schengeni térségben biztosított szabad mozgási lehetőségének kétségbe vonása vagy az EU kiszélesítésével kapcsolatos vonakodás.

A huszonhetek diplomáciája annak ellenére is botladozik, hogy a Lisszaboni szerződés – amelyen egyébként hamar túlléptek az események – számos újítást hozott. Herman Van Rompuy, aki alig két éve lett az Európai Tanács immár hosszabb

időszakra megválasztott elnöke, útban van afelé, hogy az euróövezet élére választassa meg magát, mintha csak szentesíteni akarná a kibontakozó változásokat.

Az aggodalmak középpontjában

Igaz, a két éve tartó válság nyomán ma már valóban az euróövezet került az aggodalmak középpontjába. Alapjai soha nem rendültek meg ennyire – ám tagállamai ráébredtek arra, hogy túlélik mindenekelőtt az integráció újabb felerősödésétől függ. Mintha Európa nagy és betegebbre a szívére összpontosítana, cserbenhagyva periferiáját – állítják politikai és gazdasági elemzők, hozzátéve: még Nagy-Britannia is az integráció felerősítésére buzdítja kontinentális szomszédait. A válság súlyosbodása feledtette, hogy ezen a téren már vannak kézzel fogható eredmények. A korábban elképzelhetetlen mértékű szolidaritási erőfeszítés ellentétéleként Angela Merkel német kancellár jó úton jár afelé, hogy példátlan mértékű fo-

gyókúrárt kényszerítsen a földrészre, és ugyanakkor elérje az euróövezet költségvetési politikájának fokozottabb összehangolását.

A stabilitási és növekedési paktum legutóbbi reformja csak ízelítőt ad abból a gazdasági kormányzatsból, amelyet ma mind a német, mind a francia kormányzat céljának tart. „Még nem tökéletes, de már haladásnak tekinthető” – jellemezte Jean-Claude Trichet, az Európai Központi Bank elnöke, akinek mandátuma október 31-én jár le.

José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke október 12-én a pénzügyi támogatásban részesülő vagy túl nagy hiányt felmutató országok fölötti felügyelet további erősítését sürgette, hogy rákényszerítse őket költségvetésük módosítására, teljes mértékben felhasználva ehhez az európai szerződések ama előírásait, amelyek lehetővé teszik az euróövezetnek, hogy saját szabályai szerint szervezze meg magát. A bizottság ezekre a közösségi szabályokra hivatkozva kívánja elkerülni, hogy az át-

alakulás során háttérbe szorítsák szerepét.

A vétőjog vége?

Ezen is túlmenően Németország a szerződések újabb reformját – vagy annak hiányában csak az euróövezet országainak megállapodását – sürgeti a közös fegyver erősítésére. Ennek egyik eszközeként vetették fel annak lehetőségét is, hogy a pénzügyi politikák konvergenciájának gyorsítása, illetve a piacok nyomása alatt lassan sorra létrehozott mentőeszközök (tartalékalapok) alkalmazásának megkönnyítése végett szüntessék meg a tizenhetek közötti kötelező egyetértés szabályát (vagyis az euróövezet tagországainak vétőjogát). Mi több, az európai alkotmány tervezetének 2005. évi kettős – francia és holland – elutasítása után eltemetett föderációs tervek második fiatalágukat élik egyrészt az európai jobboldal egy részének, de különösen a baloldalnak a soraiban. A francia szocialisták elnökjének kiválasztására rendezett belső pártzavazáson

élre került mindkét jelölt, Francois Hollande és Martine Aubry sikra szállt az euróövezet létrehozása és az európai adósságok együttes kezelése mellett – akárcsak egyébként a német szociáldemokraták. Európának ez a kétsebeségű működése példa nélküli feszültségeket vált ki a tizenhetek és szomszédai között. A huszonhetek soros, de ma már nem hatékony elnökségét ebben a félévben betöltő lengyelek (akiket frusztrál, hogy nincsenek ott az eurócsoporthatóságok), sorozatosan figyelmeztettek a pénzügyi unió helyzetére – amivel csak növelték a „hangzavart”. Nagy-Britannia a maga részéről szemmel láthatóan óvakodik szolidaritást vállalni euróövezeti szomszédaival, akiknek gondjai inkább elriasztó hatást gyakorolnak David Cameronra és híveire. A brit kormányfő a City védelmének nevében elutasítja a Berlin és Párizs által támogatott tervet, amelynek értelmében megadható a pénzügyi tranzakciókat. Ez a magatartás tovább erősítheti a két Európa közötti hasadást. ◀

Lap-top

A nap címe. Traian Băsescu – világhálón a pénzmosásos dosszié. Románia elnöke, három elásott ügycsomóval, *Cotidianul*

Magyarázat. A csak a világhálón megtekinthető lap (amellett, hogy maga is közli a dokumentumokat), kiegészíti a képet. Hangsúlyozzuk, nem a saját – különben lesújtó – véleményünket szajkózzuk, hanem ismertetjük, amiket a lapok írnak. Ezúttal a *Cotidianul*. „Ami rossz álomnak tűnt, napról napra egyre inkább bebizonyosodik. Románia hivatalban levő elnökének múltja egy bünyöző. Szállításügyi miniszteri és főpolgármesteri ténykedése a mai napig nem véglegesen tisztázott. A flotta-ügycsomót egy felbérelt szakértő véleményezte kétséges módon. A Mihăileanu utcai lakás megvásárlásának ügyét szintén hagyták kimúltni, azon az alapon, hogy az elnök mentelmi jogot szerzett. A pénzmosásos dossziét a Costel Cășuneanuval megkötött üzlet nyomán ugyancsak bezárták, miután Traian Băsescu Románia elnöke lett. A fő gondja annak az embernek, aki ma a romániai korrupcióról beszél és közben örökdió felette, az volt, hogy az intézmények, amelyek hatáskörébe az ő dossziéi kerültek, alárendelődjenek a CSAT-nak (a nemzetvédelmi tanácsnak). Vagyis hogy betont öntsön minden olyan ügyre, amelyben súlyos törvénytesséssel lenne vádolható. Amióta a lakosság bizalma Traian Băsescuban összeomlott, a neten elkezdnek sokasodni a különböző dossziék oldalai vagy büntetteinek bizonyítékai. A közhivatalnokok érzik, hogy a hajó süllyed, és nekifogtak nyilvánosságra hozni éberségük bizonyítékait, amelyek megmenthetik őket a közeli hatalomváltáskor.” Ilyen rövid ez a kis felvezetés – következnek a dokumentumok a netről. Na de kinek hiszünk, tán nem a szemünknek a becsület eme lovagjával szemben, aki oly nagy ellensége a korrupciónak!...

A nap állírá. Monica Macovei volt kommunista, majd nem kommunista ügyész, megvizsgálva a Traian Băsescu korrupciós ügyeiről nyilvánosságra hozott dokumentumokat, kijelentette, biztos benne, hogy az ország első embere nem követhette el azokat a csúnya dolgokat. Lehet, hogy csak viccből csinálta, fejtette ki véleményét a szigoráról ismert európai parlamenti képviselő.

Minden napra egy mondas

„A kételkedők büntetése, hogy mindig mindenben kételkednek, még a saját kételyeikben is.”
Ámosz Oz

Az oknyomozó halála

Horváth István

Kommunista írók

SZELLEMLIDÉZÉS

Mindezt nem a tréfa vagy a gúnyolódás okából bocsátjuk előre; csupán azért, hogy némiképpen érzékeltessük, mennyire indokolt, ha magukat a kommunista írókat is csoportokra osztjuk, nem törődve az egység fenségességével, s ugyanakkor mindjárt elismerve, hogy felosztásuk többé-kevésbé maga is pontatlan, túl szűk és ugyanakkor túl laza. Végte ré is a magyar kommunista írók taggyűlésén nem ketten, hanem háromszázan ültek, a május elsejei menetben is menelteltek vagy száznolcvanvan (körülbelül 40–50 író a dísztribünön állt s nézte, hogy a többiek hogyan vonulnak fel, 70–80 pedig beteg volt vagy beteget jelentett, elutazott, vagy azt üzent, hogy elutazott). Háromszáz különféle ember, akik egy párt fegyelmének rendelik alá magukat, egy politikai programot vállalnak, egy szervezeti szabályzat oldja és köti őket, de mindezen túl – ha mindezt eszmeszerűen hibátlannak és (tökéletesnek fogadjuk is el – ezer és ezer apróság különbözőt meg őket egymástól. Ezért írók. Alkotók. Egyéniségek. A csoportosítás tehát mindenképpen felületes, bizonyos fokig aránytalan is, mégis szükséges; nem lehet háromszáz külön portrét festeni háromszáz íróról. Három írócsoportról könnyebb; a szerzőknek is, az olvasóknak is.

A Szovjetunióbéli emigrációból hazatért írók írói jelentősége sokkal kisebb, mint az a tényleges szerep, amit 1945 után a magyar irodalmi életben betöltöttek. Alig vannak öten-hatan: de mihelyt újra hazai földre teszik a lábukat, mindegyik azonnal „kulcspozícióba” kerül. Egyik az újonnan megalakult Magyar Írók Szövetségének elnöke lesz; a legkevésbé sem azért, mert jó író, a közepesnél is gyengébb; egyszerűen azért, mert moszkovita. A másikkól főszerkesztő lesz, a harmadikkól a Magyar-Szovjet Baráti Társaság főtitkára.

Aczél Tamás – Méray Tibor: *Tisztító vihar* (1958)

Nokia

Apróság csupán, de valahogy elsikkadt az országos felháborodásban: a Nokia egy finn cég. Legalább is ott van bejegyezve a cég központja, és nem Alsó- vagy Nemeszszukon. (Ebből persze nem következik, hogy meg kell tagadnunk a finnugor rokonságot.). Román tőke pedig feltételezésem szerint nincs is a cégben. Világos tehát, hogy a Nokia jött ide, ő ruházott be, ő vette fel, képezte ki a munkásokat, műszakiakat. Magyarán minden érdem az övé, miként az a jog is, hogy innen máshová költözzön. (Dehogy védem én a tőkét!!) Olyan ez, kérem, mint a Kertész Ákos díszpolgársága, a főváros adta, a főváros visszavette, áldassék érte az osztobaság.

Ha egykoron a Kolozs megyei emberiség jobban odafigyelt volna polgárd. órán, emlékezhetett volna, ilyen a kapitalizmus, ez a tőke szelleme, melynek nincs hazája. Jött, látott, győzött, győzelemre jó a vereség, szegyen a megfutamorodás, de hasznos. Azoknak mondom ezeket a közhelyeseket, akik nem részesültek politikai gazdaságtani alapismertekben. Ebből is látszik, hogy az életnek, nem az iskolának tanulunk.

Másfelől tudjuk, hogy a Nokia súlyos gondokkal küzd, Kínába húzott el, vagy legalább is a Távol-Keletre. Száz évvel ezelőtt, amikor a kínai forradalom kitört, a tőke, amely addig Kínát véresen kiszákmányolta, menekülni kényszerült, visszajött a nyugati civilizáció keretei közé, megbuktak a gyarmatbirodalmak, a tőke még inkább összevonta magát, miközben soha nem tett le arról, hogy újabb piacokat keressen, újabb olcsó munkaerőforrás után nézzen. Ezért jött mentőövként a szocialista világrend(etlenség) összeomlása, és a keletkező poszt-szocialista világrend(etlenségben) a tőke rávetette magát Kelet-Európára, majd ismét megindult, fokozatosan feladva közép-európai hídfőállásait, Kelet felé nyújtózkodik. Mi következik ebből? Az, hogy a tőke ingamozgásban járja be a világot – amit a kommunizmus kísértete nem tud követni. Nemeszszukon a helyi hagyományokhoz kellene visszatérni: egykor ez volt Erdély Ascotja, az itteni derbyn találkozott az erdélyi arisztokrácia. Ille nék megalapítani az Erdélyi Vágtát (hogy a munkanélküliek ne pofákat vágjanak vagy egymást vágják pofán), ui. azok akik eddig az elektronikában dolgoztak, megtanulhatják a loápolást és versenyzést.

Reneteg emberre lesz szükség. A löverésben nagy pénzek vannak. Kiemelkedési lehetőség, idegenforgalom, zsebtolvajlás. A lovak soha nem mennek ki a divatból, s mint hallottuk, egyre több a gazdag ember nálunk, a dollármilliárdosok száma is tizen felül van. Ez pedig jóval több, mint az egész újkori erdélyi arisztokrácia összlétszáma in floribus.

Sebestyén Mihály

Nulla összegű játszmák

1956 bizonyosan azoknak a ritka pillanatoknak egyike, amikor a magyar állampolgári és kulturális nemzet tagjait egyetlen mindent elsöprő erejű érzület, a szabadságvágy kovácsolta szinte tökéletes egységbe. Ez még az 1848-as forradalomnak és szabadságharcnak sem sikerült, hiszen a magyarországi nemzetiségek hamar ráébredhettek arra, hogy a politikai nemzet elvénél elfogadása számukra a magyar kulturális nemzetbe való asszimiláció elfogadásával volna egyenértékű.

1956-ban azonban a fasiszta, majd a kommunista diktatúra szörnyeteivel a háta mögött minden magyar állampolgár számára – kulturális identitástól és osztály-hovatartozástól függetlenül – a demokratikus szabadságjogokat, az egyén és a közösség méltóságát, a nyugati kultúrkörbe való reinte-gráció reményét jelenthette. A kivételek száma elenyésző volt, s már őket sem meggyőződések, csupán az egzisztenciális félelem, illetve a számonkérés-től való rettegés tartotta távol a forradal-

lomtól. A lelkek mélyén ők maguk is értették, sőt elkerülhetetlennek tartották azt, ami történik.

Én mélyen kommunista meggyőződésű családban nőttem fel. Illegalista szüleim azonban a forradalom első pillanatától – számmunkra gyerekek számára is félreérthetetlenül – lelkesedtek a forradalomért. Sztálinban és legjobb magyar és román tanítványai-ban, Rákosiban és Gheorghiu-Dejben ugyanis a lenini eszme megcsúfolóit látták.

Nem véletlen tehát, hogy 1956 örökségét a politikai küzdelmekben egymásnak feszülő táborok egyiként magukénak érzik. És joggal. A forradalom kirobbanásában a magyarországi baloldalnak meghatározóbb szerepe volt, mint a jobbnak. S ez még akkor igaz, ha kénytelenek vagyunk elismerni, hogy a baloldal volt az, mely rendelkezett a nyilvános fellépéshez szükséges szabadsággal, sőt bizonyos értelemben védettséggel is. Igaz, szüleim viszonylag gyorsan bedőltek a kádári argumentációnak, miszerint az események irányítását a Horthy-rendszer képviselői vették a kezükbe, s a történeteket ellen-

forradalommal torzították. Velünk, gyerekekkel azonban már nem lehetett ezt elhiteni. A Horthy-rendszerrel nem voltak élményeink, a kommunistárról annál inkább. S Édesanyám is, aki ébren a fasiszták brutálitására regélt, zaklatott álmaiban nem Horthy pribékjeihez rimáncodott, hanem az elvtársakhoz. S egyébként is, ha szabadság van, miért ne lehetne a horthystáknak, ha csak nem öltek, ugyanany-

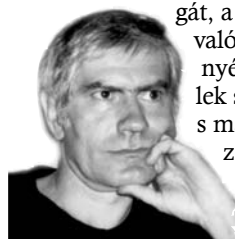
ny joguk a közéletben való részvételre, mint a kommunistáknak, ha nem öltek? Úgy tűnik, azóta sem sok minden változott. Legfeljebb az, hogy a Kádár egykori hívei ma már hajlanak az egész forradalmat a baloldal javára írni, a jobboldal pedig az előbbieket érdemeit próbálja, néha egészen Nagy Imréig menően, elvitatni. S mindkét fél teljes sikerrel. Az a tény, hogy Magyarországot az ENSZ közgyűlése Azerbajdzsánnal és Szlovéniával szemben a további versenyből is kiszavazta világosan mutatja, hogy az egymás ellen folytatott, s a nemzetközi nyilvánosság elé vitt gátlástalan vádaskodásaik célt értek. Sikerült egymást, azaz az országot, s benne 1956 – egykor a

nyugati értelmiség legjobbjait is lázba hozó – csodáját, lejáratni.

1956 mindenki számára a politikai ellenfél megbélyegzésének eszközévé vált. Nem csak a jobboldal ünnepli önmagát 1956 kizárólagos örököséként, de Gyurcsány Ferenc is az ünnephez időzítí új pártjának és parlamenti frakciójának megalapítását, s egy másik baloldali szerveződés az ünnepen ígér Negyedik Köztársaságot (vs. Harmadik Birodalom). A Jobbik pedig az Európai Unióból való kilépésre szólít fel. Annak a forradalomnak a nevében, amelynek egyik vezérgondolata az Európához való felzárkózás volt!

Magyarán: továbbra sem a közösségi szabadságról, a demokrácia alapértékeinek védelméről van szó, amelyek a forradalom lényegét jelentették, s amelyekért a forradalom esendőségükben is makulátlan hősei életüket adták, csupán a hatalomról, a befolyásról és a pénzről. Azaz a demokráciát továbbra is mindkét fél nulla összegű játszmának tekintí, melyben csak a másik kárára boldogulhat.

Az efféle játszmákba pedig – köztudott – végül mindkét fél csak belerokkanhat. De ez már nem '56 dicső kudarca lesz.

Bíró Béla

Röviden

„Érintetlen” nyugdíjalap

A román kormány ellenállt annak a kísértésnek, hogy felhasználja a kötelező magán-nyugdíjbiztosítások (az úgynevezett kettes pillér) pénzalapját, és csak kisebb módosításokat eszközölt ezen a téren – jelentette ki Lucian Croitoru, a Román Nemzeti Bank kormányzójának tanácsadója, párhuzamot vonva a magyar kormány ilyen jellegű intézkedésével. A szakember egyben rámutatott, hogy Délkelet-Európa országaiban a nyugdíjak szempontjából a legnagyobb problémát a lakosság pénzügyi kérdésekben tapasztalható „írástudatlansága” okozza, amelynek következtében az emberek inkább a rövid távú anyagi nyereségeket részesítik előnyben, ahelyett, hogy hosszú távú megtakarításokban gondolkodnának.

Növekvő írószériac

Idén augusztus-szeptember folyamán hat százalékkal emelkedett a hazai írószerekeskedők forgalma a tavalyi év hasonló időszakához képest – írta a *Mediafax* a GfK piackutató felmérésére hivatkozva. Az ágazat legkeresettebb termékei továbbra is a hagyományos golyóstollak voltak, amelyek az összes forgalom 27 százalékát tették ki.

Boc óvatos büdzséje

ÜMSZ

Mihály király tegnapi parlamenti jelenléte háttérbe szorította az ország külföldi hitelezői képviselőinek tegnapi kezdődött látogatását is. A Nemzetközi Valutaalap (IMF), Európai Bizottság és Világbank delegációjának vizitjétől olyan fontos dolgok függenek, mint a jövő évi költségvetés, de a leglényegesebb döntésekre és egyeztetésekre még várni kell. Több kulcspozícióban levő döntéshozó ugyanis – így az államfővel együtt számos miniszter – nem tartózkodik Bukarestben, miután Brüsszelbe szólította őket az eurózóna válságtanácskozása.

Drágul az energia

Annyi azonban nyilvánvalóvá vált, hogy az egyeztetések során a küldöttség tegnap érintette az energiaárak témáját. „Az elkövetkezőkben kétszámjegyű drágulásra kell számítanunk a gáz és elektromos energia terén, erre pedig már az idei utolsó negyedévben, illetve 2012 első három hónapjában számítani lehet” – jelentette ki Frank Hajdinjak, az energetikai társaságok szövetségének és egyben az E.On Románia elnöke a megbeszélések követően.

A villany- és gázszámlák drágulását hozhatja már a következő hónapokban az IMF látogatása

Óvatos tervezés

A jövő évi büdzsét illetően ugyanakkor Emil Boc miniszterelnök mégis meglobogtatott néhány információt tegnapi nagykarólyi látogatása alkalmával. Mint mondta, olyan „óvatos” költségvetési változatot fog a parlament elé terjeszteni, amely képes lesz Romániát megvédeni a főbb kockázatoktól abban az esetben is, ha az európai helyzet nem javulna. Sietett azonban leszögezni, hogy bármennyire is óvatos lesz a tervezet, sem a bérek további csökkentésére, sem pedig a nyugdíjak

megadózására nem kerül sor. „A befektetések, a közösségi alapok lehívása, illetve a munkahelyteremtés lesznek a jövő évi költségvetés prioritásai” – foglalta össze Boc, utalva arra is, hogy a kabinet 2012-ben sem szándékozik változtatni a jelenlegi 16 százalékos egységes adókulcsra.

Emil Boc ismételtén kijelentette, hogy a jövő évi költségvetési hiánycél – amelynek pontos mértékét a hitelezők mostani delegációjával közösen határozzák meg – nem emelkedhet a bruttó hazai termék (GDP) három százaléka fö-

lé. Meggyőződése szerint ezt elsősorban az állami vállalatok veszteségeinek lefaragása, illetve ezek nyereségességének növelése fogja lehetővé tenni, amelyet elősegít majd a cégek élére ki-nevezett, magánszférából érkező menedzserek munkája.

A kormányfő egyben megragadta az alkalmat, hogy reagáljon Jeffrey Franksnek, az IMF küldöttségvezetőjének napokban tett kijelentésére, és ígéretet tett, hogy a jövő évi gazdaságpolitikában nyoma sem lesz a választási évre utaló „fölsőleges” kiadásoknak. ◀

Bűncselekmény lehet a falopás

Hírösszefoglaló

A szenátusban kért segítséget Borbély László környezetvédelmi és erdészeti miniszter egy olyan törvényt elfogadására, amely a falopást bűncselekménnyé minősítené, és ennek megfelelően az elkövetőket börtönbüntetéssel sújthatnák. A tárcavezető által benyújtott tervezet szerint az jelenlegi öt köbméter helyett már egy köbméter fa eltulajdonítása is elég lenne a tettesek felelősségre vonására. Borbély szerint illegális fakitermelésre idén már hozzávetőleg 2500 esetben szabtak ki – átlagban 16-17 millió lejes – pénzbírságot, nem ritka azonban, hogy a hosszú büntetési eljárás miatt a bűncselekmény elhárul. A legutóbbi bűncselekményt a kistulajdonosok ellen követik el, akik mintegy 300-500 ezer hektáryi erdőt birtokolnak országszerte, azonban nincs lehetőségük őrészük finanszírozására. A WWF környezet- és állatvédő egyesület romániai szárnya épp tegnap indította el széles körű kampányát a hazai erdők megmentésére. „A romániai erdők 80 százaléka jelenleg semmilyen legális védelemmel nem rendelkezik, és törvényes segédlettel a pusztulás veszélyének van kitéve” – figyelmeztetett közleményében a WWF. ◀

„Görögország kezét nem szabad elengedni”

Winkler Gyula európai parlamenti képviselő szerint hosszú távon mindenki veszítene az euróövezet felbomlása esetén

Szakács Zsuzsanna, Totka László

► Mire ezek a sorok megjelennek, valószínűleg már tudni lehet, merre dőlt el az Európai Unió sorsa. Kérem, adjon egy kis brüsszeli helyzetjelentést: mi jellemezte leginkább a brüsszeli döntéshozókat az elmúlt hetekben?

– Már maga az állítás, hogy eldőlt az EU sorsa, nagyon optimista, amit én Brüsszselből nem tudok megerősíteni, de tény, hogy rendkívül felgyorsultak az események. Ekkora nyomás, ilyen gyors fordulatok, fejlemények nem voltak még az itteni intézményekben, talán csak a monetáris unió megalakulásakor. Még nem látzanak a konkrét megoldások, most kell hogy döntés szülessen az Európai Intervenció Alap növeléséről, a bankok tőkésítéséről és arról, hogy újra lehet-e vagy kell-e tárgyalni az EU alapszerződéseit.

► Kedden, egy nappal a meghatározó EU-csúcs előtt mekkora bizakodással tekint Ön a meghozandó döntések elé?

– Nem várok hangzatos és földrengető újításokat, azt azonban igen, hogy olyan pénzügyi megoldások és politikai döntések szülessen,

amelyek nem engedik a görög helyzetet tovább súlyosbodni és megoldást is hoznak. Helyeslem ugyanakkor Angela Merkel német kancellár állítását, miszerint nem szabad precedenst kreálni a túlköltekezést illetően. Költségvetési fegyelmre van szükség további gyengélkedő államok esetében is, és olyan intézkedéseket kellene hozni, amelyek megállítják az euroszeptikus tendenciákat, ráadásul gátat szabnak a szélsőséges nézetek terjedésének is, amelyeknek a gazdasági nehézségek mindig is melegágyai voltak. Azt hiszem, nem szabad Görögország kezét elengedni, mert megvannak a kiutat jelentő megoldások, bár nagyon fájdalmasak lesznek a görög nép számára. Szembe kell néznünk azzal, hogy lehetőségeinken fölül éltünk az elmúlt évtizedekben.

► Van reális esély egy olyan összeomlásra, amit a gazdasági sajtó már régóta vizionál?

– Semmi nem kizárt. Azonban abban reménykedem, hogy a bölcsesség felülmúlja a pillanatnyi érdekek követését. Mindenki tisztában van ugyanis azzal, hogy közelebbre senki sem nyer az

Fotó: Toľán Levente

euróövezet felbomlásából, hosszú távon viszont mindenki veszít. Az európai egységes piacban eddig ki nem aknázott lehetőségek vannak, ami nagy előnyt jelenthet a globális versenyben. Éppen ezért most különösen fontos lenne a szolidaritást növelni a tagországok között.

► Mi lenne a legnegatívabb társadalmi hozadéka annak, ha minden mentőkísérlet kudarcba fullad?

– Az uniós szerződésekből

nincs szabályzat, ez szabad teret ad a spekulációknak, amit az elemzők meg is tesznek és az általuk felvázolt forgatókönyvek segítik a vezető politikusokat, hogy szembenézzenek a lehetőségekkel. Én optimista vagyok és amondó, hogy Romániának vagy Erdélynek az erős és szigorúan szabályozott Európa csak jót jelent. Románia számára mindig is jót tett a külföldi nyomás, mert hatásukra változások, reformok születtek. Az erős koordinált Európai Unió azt is jelenti, hogy a szuverenitás átadásának folyamata továbbmegy, de ez miért lenne baj? Nagyobb uniós költségvetés kellene, egységes szállítás, kommunikáció, energiapolitika. Románia jó helyzetben van, és ha ügyesen tudja kihasználni az adottságait, akár markáns pozíciót is szerezhet magának.

► Ha sikerül „megmenteni” a közösséget, milyen új szerep hárul majd az országokra? Barroso bizottsági elnök korábban már utalt arra, hogy az euróövezeten kívüli országokra is nagyobb mértékben számíthatnak. Mit jelenthet ez Románia számára?

– Itt egyelőre csak spekulálni lehet, attól függ, hogy

mit jelent majd ez az erősebb EU.

► A Regionális Fejlesztési Bizottság helyettesítő tagjaként elképzelhetőnek tartja, hogy a régiók szerepe felértékelődjék az elkövetkezőkben?

– Ezért harcolunk. A következő másfél-két évben két alapvető uniós politika reformjáról fogunk vitatkozni. 2013 végére véglegesítik az új, hét évre szóló pénzügyi perspektívát és költségvetést, amelyen belül az új agrárpolitika és regionális fejlesztési politika sorsa is eldőlt. Románia a régióbeli államokkal együtt sok veszélynek lesz kitéve, mivel a nyugatiak azt szeretnék, hogy csökkenjen a regionális politikára áldozott pénz, ehelyett növekedjenek az úgynevezett versenyképesség-növelő programokra szánt összegek. Persze, ezt megtehetik, mert már megoldották fejlesztési, infrastrukturális problémáikat – nem úgy, mint mi, akiknek ez égetően fontos. A bizottság előterjesztései a kohéziós és az agrárpolitikát illetően egyelőre kedvezőek számunkra. Szerintem a régiók kérdésében nekünk Romániában több bajunk van, mint Brüsszelben: otthon kell a régióát-szervezést megoldani.

Cenzus: újabb felszólítás

Totka László

► Ismét levélben kérte Kelemen Hunor RMDSZ-elnök Vergil Voinea-ut, az Országos Statisztikai Hivatal elnökét, hogy az intézmény orvosolja az utóbbi napokban tapasztalható, népszámlálással kapcsolatos szabálytalanságokat. Az RMDSZ által működtetett forródrót folyamatosan üzemel, egymást követik a panaszok. Sokan a számlálóbiztosok fellépését kifogásolják, és jelentős a száma azoknak is, akik az adatrögzítés módját sérelmezik.

Hosszú a panaszlista

Kelemen közölte Voinea-utal: az RMDSZ-hez beérkezett panaszok nagy része szerint a kérdezőbiztos kihagyja a nemzetiségre, anyanyelvre vonatkozó kérdéseket, arra hivatkozva, hogy ezek nem kötelező adatok. Az is előfordul, hogy a kérdezőbiztos nem tölti ki a nemzetiségre vonatkozó rubrikákat, csupán a megfelelő kódokat írja be, amely később visszaélésekhez vezethet. Visszatérő panasz, hogy helytelenül rögzítik a nemzetiséget (pl.: magyar/maghiar helyett), az így bevezetett adat az összesítésnél ez az „egyéb” kategóriába kerül. Probléma emellett, hogy a biztosok sok esetben a nemzetiséghez automatikusan a román írást írják be, mivel összekeverik az állampolgárságot az etnikummal. Arról is többen értesítették az RMDSZ-t, hogy az űrlapok kitöltésénél ceruzát vagy egyéb, olyan íróeszközt használnak, amit később könnyen törölhetnek – olvasható Kelemen Hunor levélében. Az RMDSZ által

Gyorstalpalón képezték a számlálóbiztosokat, ezért sok a tévedés?

Fotó: MTI

jelzett rendellenességek közé tartozik továbbá az, hogy a kérdezőbiztosok visszautasítják az ideiglenesen távollevők és az egyetemisták felkutatását a nemzetiséget és vallási hovatartozást is rögzítő „P” űrlapon. A szabálytalanságokról Kolozs, Bihar, Szatmár, Maros, Temes, Szeben, Brassó és Bákó megyékből érkeztek bejelentések.

„Természetesen” román

Huszár István nagyváradi önkormányzati képviselő tegnap sajtótájékoztatót ismertette a térségben legutóbb elkövetett szabálysértéseket. Egy helyi számlálóbiztos például azt válaszolta a magyar nemzetiségű adatközlőknek, hogy „aki román állampolgár, az természetesen román etnikumú”. Nagyon sok bejelentés érkezett arról, hogy a biztosok automatikusan, kérdés nélkül

jegyzik román nemzetiségűként a magyar válaszadókat. „Szeretném hinni, hogy nem szándékos visszaélésekről van szó, de a jelek sajnos nem erre utalnak” – figyelmeztetett a politikus. Nagyváradon és az ország egész területén állandó ügyeletet tart a Romániai Magyar Demokrata Szövetség, az érdekképviselet tegnap ismét közleményben kérte a válaszadókat, hogy jelentsenek minden rendellenességet vagy szabálysértést. A panaszosok ingyen hívhatják a 0800-802009-es telefonszámot.

Be nem tartott ígéret

Az RMDSZ egy héttel ezelőtt már tájékoztatta az Országos Statisztikai Hivatal elnökét a népszámlálás kezdetén felmerült szabálytalanságokról. Kelemen Hunor akkor azért fordult az Országos Statisztikai Hivatalhoz, mert három megyében (Kolozs,

Bihar, Maros) tévesen értelmezték az összeírás módszertanát a kérdezőbiztosok számára tartott felkészítő-kon. Az itt elhangzott téves utasítások értelmében a nemzetiségről, anyanyelvről és vallásról csak a kérdezőbiztos jelen lévő személyek nyilatkozhatnak.

Az Országos Statisztikai Hivatal elnöke múlt heti válaszában biztosította az RMDSZ elnökét, hogy a kérdezőbiztosok mindenhol írásban megkapják azokat a szükséges információkat, amelyek kizárják a metodológia téves értelmezését, és lehetővé teszik azt, hogy a népszámlálás a lehető legpontosabban történjen. Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke szintén a múlt héten személyesen tájékoztatta Emil Boc miniszterelnököt a népszámlálás kapcsán felmerült félretájékoztatásokról, ugyanakkor levélben értesítette Traian Igaş belügyminisztert is.

Nem irányított szabatás?

Székely István főtitkárhelyettes, az RMDSZ népszámlálási munkacsoportjának vezetője szerint az adatrögzítéskor tapasztalható kihágások, pontatlanságok oka elsősorban a számlálóbiztosok elégtelen felkészítése. „Mivel nagyon sok számlálóbiztos visszalépett, ezért a pótlástárról behívott adatrögzítők képzése gyakran kimerült abban, hogy a kezükbe nyomták a népszámlálás szabályait tartalmazó kézikönyvet” – emlékeztetett a főtitkárhelyettes. Székely szerint problémát okozott az is, hogy nagyon sok kérdésben – például az október végi iskolai szünidőről – csak későn született központi döntés. A főtitkárhelyettes az Országos Statisztikai Hivatallal való együttműködést kifejezetten jónak minősítette, megjegyezte azonban, hogy a megyei hivatalok működése már több szempontból kifogásolható, ezzel magyarázható az is, hogy megtörténhetett a Kelemen Hunor által is sérelmezett félretájékoztatás.

Mégis kötelező a személyi szám

A hétvége óta újra az is vitatottá vált, hogy kötelező-e a személyi azonosító számot bediktálni adatfelvételkor. Az Országos Statisztikai Hivatal szóvivője néhány napja még azt nyilatkozta, ezt az információt nem kötelező bemondani, a hét elején azonban ezzel ellentétes tartalmú állásfoglalást tett közzé az intézmény. Aki a személyi számot nem közli a biztossal, az tetemes bírságra számíthat: az adatmegtagadásért 1500-tól 4500 lejig büntethető. ◀

Bölcs diákok vetélkedő

Sipos M. Zoltán

► Másodszor rendeznek műveltségi vetélkedőt a hazai magyar középiskolásoknak, akik a Bölcs diákok versenyen bizonyíthatják felkészültségüket. Tavaly a „tartalomszámítógép-kultúra” érdekében szervezték az első versenyt a kezdeményezők. „Az az egyre szélesebb tapasztalat, hogy a középiskolások már nem a hagyományos úton, könyvekből tanulnak, a hagyományos forrásokat háttérbe szorítja a számítógép és az internet. Célunk ezzel a versennyel, hogy olyan feladatok elé állítsuk a tanulókat, amelyek elvégzése érdekében a számítógép okos használata nélkülözhetetlen. Így értelmet nyer a világhálón való böngészés, ugyanakkor a polcon pihenő könyvek leemelése, lapozása, olvasása is elengedhetetlen lesz” – nyilatkozta tegnap Mihályfalvi Katalin, a vetélkedő egyik szervezője. Tavaly hatvan csapat nevezett be a vetélkedőre: kétszáz diák 8 megyéből és 26 iskolából szállt versenybe. Idén kevesebb forduló lesz és a csapatok nemcsak postai úton küldhetik be a válaszaikat, hanem interneten is. A szervezők november 9-ig várják a 4-5 fős, középiskolásokból álló csapatok jelentkezését a magyaroktatás@magyaroktatás.ro, illetve a Communitas Alapítvány címére. Az idei vetélkedőn nevezési díj nincs: az első forduló november 14-én kezdődik, a negyedik forduló pedig 2012. március 30-án ér véget. A „végző összecsapás” a Communitas Alapítvány nyári táborában lesz, ide az évközi fordulókon legjobban teljesítőket, nyolc csapatot hívnak meg. A tábor helyszínét és időpontját a későbbiekben pontosítják. ◀

Kiegyeznek Balánbányán

Baloga-Tamás Erika

► Ma délelőtt dől el, hogy meddig tart még a „szünet” Balánbányán, ahol két hete kényszer-vakáción vannak az iskolások és óvodások, mert a köztartozások miatt nincs fűtés. Ma egyeztet Borboly Csaba, a Hargita Megyei Tanács elnöke, Ladányi László Zsolt, a megye prefektusa, Ferencz Salamon Alpár főtanfelügyelő és a balánbányai önkormányzat képviselői a Hargita Gaz vezetésével az áthidaló megoldásokról. „Jelenleg 240 ezer lej körüli összeg áll rendelkezésünkre, remélem, erre hivatkozva és a megyebeli vezetők segítségével sikerül meggyőzni a Hargita Gaz képviselőit arról, hogy jövő héttől valamennyi tanintézményben indítsák újra a szolgáltatást” – nyilatkozta lapunknak a település alpolgármestere, Nyisztor Imre. A balánbányaiak már tegnap

is Csíkszeredában tárgyaltak a lehetséges megoldásokról. A több napja tartó alku eredménye, hogy Hargita Megye Tanácsa a korábban ígért 20-30 ezer lejes támogatás helyett 80 ezer lej segélyt utal ki, ennek felét a gyermekvédelmi osztály, másik felét a megyei tanács segélyalapjából fedezik. A megyei pénzügyi igazgatóság ugyanakkor úgy döntött, hogy Balánbánya speciális illetekekből befolyó pénzalapja felhasználható az adósság törlesztésére, ez körülbelül 120 ezer lejes pluszbevételt jelent. Nyisztor Imre azt reméli, hogy ez az összeg, a legutóbb kiutalt kormány-támogatással együtt – mely a hét elején megérkezett – elég lesz ahhoz, hogy engedjen a szolgáltató. „A felgyűlt adósságból 60-70 ezer lej marad, ha eredményes lesz a mai tárgyalás, jövő hétfőn újra megkezdődhet a tanítás” – nyilatkozta az alpolgármester. ◀

WASS ALBERT 30 KÖTETES VÁLOGATÁS

HOGYAN JUTHAT HOZZÁ A SZOROZATHOZ?

ELŐFIZETÉSSEL:

- az első kötet ára **10 Ron**, a 1–30 kötet ára egy összegben **735 Ron** helyett **625 Ron**, így **AJÁNDÉKBAN KAP 5 KÖTETET**. A postaköltség a Kiadót terheli.
- A 1–30 kötet tíz részletben, **735 Ron** helyett **677 Ron**, (9 x 70 Ron + 1 x 37 Ron + 1 x 10 Ron), így **AJÁNDÉKBAN KAP 3 KÖTETET**. A postaköltség a Kiadót terheli.

KÖTETENKÉNT 25 Ron + postaköltség áron

Egy összegű megrendelésnél **5 KÖNYVET INGYEN KAP**

A Mentor Kiadó és a Duna International közös sorozata

MEGRENDELHETŐ:

HUNGALIBRI SRL, M-Ciuc
str. Patinoarului 16/A/1.
Tel./fax: 0266371139, 0723668843
E-mail: hungalibri@clicknet.ro

PARTNERBOLTUNK, AHOL MEGTEKINTHETŐ ÉS MEGRENDELHETŐ A SZOROZAT:

MAROSVÁSÁRHELY, ARANKA GYÖRGY KÖNYVESBOLT

HIRDETÉS

Röviden

Német tiltakozás
Dörner ellen

Nyilatkozatban szólította fel Budapest főpolgármesterét a Német Színművészeti Akadémia az Új Színházzal kapcsolatos döntés visszavonására – tájékoztat az *MTI*. A darmstadti székhelyű akadémia honlapján közzétett állásfoglalás felhívja a német kormányt: „ne engedje, hogy Magyarország tovább távolodjon az Európai Unió alapvető elveitől.” Az akadémia „a háború utáni, európai történelemben egyedülálló és eddig elképzelhetetlen eseménynek” nevezte, hogy Tarlós István döntése nyomán „a bevallottan antiszemita és szélsőjobboldali” Csurka István és „elvarázolja a szélsőjobboldali” Dörner György kerül az Új Színház élére.

Muzikaszó után
Hugenották Vásárhelyen

A *Nem élhetek muzikaszó nélkül* című Móricz-darab múlt hét végi bemutatója után máris zajlanak az évad második bemutatójának próbái a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatánál – írja a *Vasarhely.ro*. A vásárhelyiek ismét Székely János-mű bemutatására készülnek, ezúttal a *Hugenották* című drámát viszik színre, Szélyes Ferenc Jászai-díjas színművész rendezésében. A bemutató előadásra a tervek szerint december elején kerül sor.

Magyar elnököt
választott az UNESCO

Bogyay Katalin nagykövetet választotta meg tegnap az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete (UNESCO) Általános Konferenciája 36. ülészakájának elnökévé. A szervezet párizsi székházában rendezett beiktatási ünnepségen jelen volt Schmitt Pál köztársasági elnök. Bogyay Katalin „óriási megtiszteltetésnek és rendkívül nagy felelősségnek” nevezte az MTI-nek adott interjújában a két évre szóló megbízatást.

Mesemondás felnőtteknek

A. E.

A Művészeti Egyetemen tartott előadások után pénteken este 7 órakor a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nagytermében lép fel Berecz András magyarországi mesemondó.

Berecz a napokban a színész- és bábszínészhangolókat tanítja mesemondói technikára, de mivel a tanfolyam nyitott, kívülről is beülhetnek az előadásokra, hogy megismerhessenek egy olyan műfajt, amely ma már kihalt állapotban van. „A mesemondó nem tagadja, hogy nagyon sokat tanult Erdélyben, és most végül is visszahozza mindazt, amit itt tanult” –

Elhunyt a rendezők mestere

F. I.

Életének 88. évében németországi otthonában, tegnap hajnalban elhunyt Liviu Ciulei román színház- és filmrendező, a román színház egyik kiemelkedő és meghatározó egyénisége.

„Liviu Ciulei volt az a formátumú művész, aki Romániában a kortárs művészetet képviselte, aki egyedi színházfelfogásával gyökeresen megújította a román színházat és elősegítette, hogy világhírűvé váljon. Az ő köpönyegéből bújtak elő az olyan, a színházzal meghatározó művészek, mint Andrei Șerban, Tompa Gábor vagy Bocșárdi László” – foglalta össze a rendező munkásságát lapunknak Gáspárik Attila. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház igazgatója hangsúlyozta, a műépítésnek tanult Ciulei titka valószínűleg az volt, hogy „kivülről érkezettként nem vette figyelembe a már meglévő szabályokat, mert másképp gondolkodni”. Hozzátette, több színész- és rendező-nemzedék mesterének tekintti Ciuleit, aki rendezéseiben

Liviu Ciulei (középen) Aranypálma díjas Akasztottak erdeje című filmjében Széles Anna (jobbra) is játszott

nemcsak a szöveg újraértelmezésére, hanem a képi világra is hangsúlyt fektetett, formabontó módon kilépett a festett díszletek közül és teremben gondolkodott. „Nemzetköziségében és a kultúrák párbeszédében is élenjáró művész volt, aki

olyan magyar színészekkel dolgozott együtt, mint Széles Anna vagy Csiki András. Hiányozni fog a nagymackós tartása, a dörmögése” – összegzett az *Új Magyar Szónak* Gáspárik Attila.

Liviu Ciulei a rendezője az első Cannes-ban díjazott ro-

mán filmnek: az *Akasztottak erdeje* című alkotás 1965-ben nyerte el a fesztivál rendezői díját. A *Duna hullámai* című filmje 1960-ban a Karlovy Vary-i filmfesztiválon is díjat kapott. Összesen több mint húsz filmet rendezett, köztük *A fekete arany* (1957), *Tűz a*

Dunán (1958), *A Duna hullámai* (1960), *Macbett* (1973). Romániában számos díj és kitüntetés birtokosa volt, 1996-ban a Román Színházi Szövetség legjobb rendezőnek járó díját kapta, 2001-ben a szövetség életműdíját, 2002-ben pedig a mozi- és színházi életműdíjat.

Liviu Ciulei 1923-ban született Bukarestben, műépítészeti és zenei tanulmányokat folytatott, de tehetsége igazából a színházi szakmában teljesedett ki. Színészként kezdte 1946-ban a bukaresti Odeon Színházban, majd a főváros egyik legnevesebb színházának, a Bulandrának lett a művészeti igazgatója. 1975-től német, brit, kanadai, ausztrál és amerikai színházakban rendezett. 1980-ban elhagyta Romániát, miután a kommunista hatóságok betiltották az általa rendezett *A vihar* című előadást.

Az Egyesült Államokban folytatta tevékenységét, ahol a minneapolis-i Tyrone Guthrie Színház művészeti igazgatói tisztségét töltötte be öt éven keresztül, 1986-tól a Columbia és a New York Egyetem tanára volt. ◀

drámÁzat Udvarhelyen

Baloga-Tamás Erika

Drámapályázatot hirdet a székelyudvarhelyi Tomcsa Sándor Színház – a *drámÁzat* című kiírásra még be nem mutatott magyar vagy román nyelvű drámával lehet jelentkezni, tematikai és műfaji megkötés nélkül. „A kiírás elsődleges célja, felkelteni az érdeklődést a színház iránt” – magyarázta lapunknak Csurulya Csongor, a Tomcsa Sándor Színház művészeti vezetője. „Már évekkel ezelőtt megfogalmazódott bennünk egy ilyen pályázat kiírásának gondolata, mivel úgy véljük, hogy így teljesebbé tehetnénk az idén immár negyedik alkalommal megrendezett Dráma Kortárs Színházi Találkozónkat is” – tette hozzá. Elmondása

szerint a pályaműveket kilenctagú zsűri bírálja majd el, a legjobbnak ítélt mű szerzője ezer eurós díjban részesül, ugyanakkor ha a darab színrevitelét a Tomcsa Sándor Színház lehetségesnek látja, akkor a következő, 2012–2013-as évadban be is mutatják azt.

„Fontos az, hogy bármilyen színházi vagy kulturális tevékenységről beszélünk, azt a jelenben próbáljuk megfogalmazni és a megfelelő eszközökkel támogatni. Úgy vélem, egy ilyen pályázat megfelelő eszköz ahhoz, hogy a színházművész a mában is érvényesülhessen” – fogalmazott a művészeti vezető, aki reméli, olyan munkát tudnak kivitelezni, amely nyomot hagy a magyar színház történetében. ◀

Kákonyi világa Vásárhelyen

Antal Erika

Kákonyi Csilla gyűjteményes tárlata nyílt meg hétfőn este Marosvásárhelyen, a Kultúrpalota földszinti kiállítótermeiben, ahol bemutatták Banner Zoltánnak, a művészről írt monográfiáját is. A tárlatnyitó különleges esemény volt, hiszen Kákonyi Csilla 1984-ben állított ki utoljára a Kultúrpalotában. „A Bernády Házban többször is láthatta a közönség a munkáimat, de ekkora méretű, ilyen átfogó kiállítással mindjárt három évtizede nem jelentkeztem” – mondta lapunknak az alkotó, aki örömmel fogadta a méltató szavakat, a róla szóló monográfiát, a pályatársak, az idősebb és a fiatalabb generáció képviselőinek gratulációit. Nagy Miklós Kund a kiál-

lítás házigazdájaként arra a különös világra hívta fel a közönség figyelmét, amely Kákonyi Csilla festményeit jellemzi. „Miközben ebédet főz vagy bevásárol, nem is gondolnánk arra, hogy milyen titkok tudója, mire képes a festővászonon” – hangzott el a méltatás. Nagy Miklós Kund szerint Kákonyi Csilla művészetében a folyamatosan, minden pillanatban változó világ a maga sokszínűségével és ellentmondásosságával van jelen.

Banner Zoltán művészettörténész, az említett monográfia szerzője az erdélyi képzőművészetről beszélt, arról a moderniségről, identitás megőrzésről, sajátosságáról, amely Kákonyi Csillát jellemzi. „Az általam nagyon sokszor emlegetett,

úgynevezett székely festőiskola három nemzedéket foglal magába, Kákonyi Csilla, a harmadiknak, az utolsónak a tagja, aki közösséget vállal az erdélyi művészettel, a transzilvanizmussal, amelynek klasszikus példája az ő festészet” – fogalmazott Banner, aki szerint régi korok és kortárs festők találkozája ez a művészet.

„Kákonyi Csilla úgy tud festeni, mint a régi korok festői, és 21. századi módon gondolkodik” – hangsúlyozta a művészettörténész, aki elmondta, a most megjelent monográfia tulajdonképpen a 12 éve János házy György által írt összegző-elemző munka folytatása, az azóta eltelt időszaknak és az azóta született munkáknak az ismertetése. ◀

Nagy Miklós Kund (jobbra, áll) méltatta a Kákonyi Csilla festőművészt (középen)

A szerző felvétele

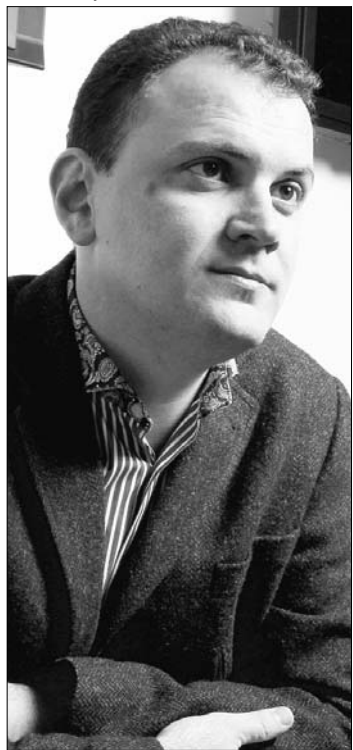
Fizetnek a szakadárok

F. I.

► A *Realitatea TV*-t 10 ezer, az *RTV*-t pedig 20 ezer lejre büntette az audiovizuális tanács. A UPC, Dolce és Digi kábelszolgáltatók pedig figyelmeztetést kaptak amiatt, hogy nem értesítettek arról, hogy továbbítják az *RTV* műsorát – tájékoztatta lapunkat Szász Attila, a CNA RMDSZ által delegált tagja. Hozzátette: nem volt értelme nagyobb büntetést kíróni, ugyanis azzal az audiovizuális tanács nem akadályozhatja meg a tévéindítást. Elmondása szerint a *Realitatea TV* azért kapott büntetést, mert nem értesítette az audiovizuális tanácsot arról, hogy a Sajtóházból átköltözik a Willbrook Centerbe, az *RTV*-t pedig azért büntette a médiahatóság, mert a licencet birtokló Targu Jiu-i cég a CNA tudomása nélkül változtatta meg tulajdonosi körét: a céget papíron a *Realitatea* hírtelevízió menedzserének, Sebastian Ghițănak a sófője birtokolja. Szász hangsúlyozta: a pénzbüntetéstől az *RTV*-t arra kötelezte a médiafelügyelet, hogy továbbra is Targu Jiuból sugározzon, egészen addig, amíg a bukaresti stúdiót nem engedélyezik. Kérdésünkre elmondta, a stúdió engedélyezése csütörtökig megtörténhet, viszont az új műsorács bemutatá-

sa és elfogadása sokkal hosszadalmasabb folyamat.

Felvetésünkre, hogy a médiapiac hogyan fog viszonyulni az új tévéhez, Szász Attila kijelentette: „Ha a médiabefektetőknek ez az óhajuk (új tévé csatorna létrehozása – szerk. megj.), kell hagyni őket érvényesülni, természetesen a törvényes keretek között, ártani

Sebastian Ghiță az RTV és Elan Schwarzenberg a Realitatea TV tulajdonosa

már nem sokat árthatnak a jelenlegi helyzetben”. Hozzátette, ha az *RTV* nem hajtja fejét a politikum előtt, pozitívumot hozhat a médiapalettán.

Amint arról lapunkban már beszámoltunk, Románia vezető hírtelevíziójának kettészakadása vasárnap következett be: a Sebastian Ghiță menedzser által ve-

tett *RTV* és az Elan Schwarzenberg tulajdonos által irányított *Realitatea TV* párhuzamosan közvetítette műsorait, a kábelszolgáltatók felváltva sugározták a két adást, a nézők pedig kapkodták a fejüket, mert nem értették, hogy mi történik. Elan Schwarzenberg a Willbrook Platinum Business and Convention Center-ből közvetített műsort. Sebastian Ghiță, a *Realitatea TV* menedzsere és a mellette maradó stáb a régi stúdióból, a Sajtóházból sugározta adását.

A két csatornát csak a képernyő jobb felső sarkában látható logók különböztették meg (Schwarzenbergé maradt a már megszokott *Realitatea*, Ghițăé pedig *RTV*), a stúdiók berendezése és a már megszokott szalaghírek megjelenítése szinte azonos volt. A hasonlóságot növelte, hogy mindkét adón a már ismert *Realitatea*-s arcok mondták be a híreket. Szász elmondása szerint a két tévé logója körüli ügyet – az *RTV*-t két évvel ezelőtt a *Realitatea TV* is levédte – az OSIM fogja kivizsgálni.

A hírtévé „osztódása” azt követően indult be, hogy Elan Schwarzenberg, aki májusban vált az adót birtokló *Realitatea* Media főreszvényesévé, szeptemberben fizetékptelenségi eljárást indított saját cége ellen. ◀

Kettős tükör

Visszafogott az ünneplés Microsoftéknál, ami érdekes, hiszen a 2001-ben megjelent, első, valóban használhatóra gyártott operációs rendszer, a Windows XP október 23-án, a szomorú emlékeztető magyarországi kommunistaellenes forradalom kitörésének napján töltötte be tizedik életévét. Az Apple akkori termékeihez képest is RONDA, kevésbé hatékony programcsokka azonban meghódította a világot, piaci részesedése a mai napig is óriási. És milyen tanulságot is tudunk levonni a cég ezen stratégiai sikeréből? A jó eladáshoz elegendő, ha amolyan jó székelymód, otthon, dróttal hirtelenjében összetajkolt hóbelevancot kivisszük a vásárra, és sűrű kucsmalengések és kurjongatások közepette hirül adjuk a népeknek, hogy ez a legújabb és legjobb. De utána a folyton elszakadó drótokat is szintén tölünk kell majd vásárolják a gyanútlan kliensek, mert csak a miénk lesz olyan szép, halálkéek színű...

(prier)

Röviden

Átvették az uralmat az okostelefonok

Leáldozott a „buta” mobiltelefonok kora, erre utal legalábbis, hogy Nyugat-Európában 2011 második negyedében már több okoskészüléket adtak el, mint hagyományosat. A szóban forgó időszakban 21,8 millió okostelefont és 20,4 millió „sima” mobiladtak el Nyugat-Európában – idézi a *Warc.com* adatait a *MediaInfo.hu*. Az összesített eladások terén a Samsung vitte a pálmát, a 2010 második negyedévi 25 százalékos piaci részesedését 33 százalékosra növelte. Ez 13,9 millió darabos forgalmat jelent, amelyből 4,8 millió volt okostelefon. A második helyen a Nokia állt 21 százalékos piaci részrel, 9 millió összeladással és 2,3 millió okostelefonnal. A dobogó bronzérmét érő fokán az Apple áll, 4,6 millió okostelefon-eladással.

Az internet sem segít az újságokon

Immár huszadik egymást követő negyedéve csökkent az amerikai lapok reklámbevétele az idei második negyedben a megelőző év azonos időszakához viszonyítva. A hirdetési bevételek 6,9 százalékkal 6,43 milliárd dollárra szűkültek a második negyedében, azzal együtt, hogy az internetes kiadások valamivel jobban teljesítettek, mint a nyomtatottak – írja a *MediaPost.com*. A print oldalon 8,9 százalékos volt a csökkenés, amit az online terület 8 százalékos növekedése sem tudott ellensúlyozni. Az internetes hirdetésekből a teljes bevétel mindössze 15,5 százaléka származott a vizsgált időszakban, ami növekedés ugyan a megelőző év azonos időszakának 11,6 százalékos arányához képest, ezt azonban főleg a teljes piac zsugorodása okozza. A csökkenés minden kategóriában hasonló volt, bár a legnagyobb arányú esést az ingatlan-apróhirdetések szenvedték el, ebből 19,1 százalékkal kevesebb pénz származott, mint korábban.

Filmcsemegék Marosvásárhelyen

ÚMSZ

► Huszonhárom ország ötvenhat versenyfilmje közül válogathatnak idén azok, akik részt vesznek a november 2–6. között zajló marosvásárhelyi 19. Alternatív Nemzetközi Rövidfilmfesztiválon, amelynek ideje meghívottjai Bulgária filmművészei.

Az 1993 óta évente megrendezett eseményen immár hagyományának számít, hogy nagyjátékfilmekkel is várják az érdeklődőket. Az idei fesztiválon 14 nagyjátékfilmet vetítenek, amelyek között olyan díjnyertes alkotások is szerepelnek, mint Susanne Bier *Egy jobb világ* (*In a Better World*) című filmje, amely a dán rendező elnyerte idén a legjobb külföldi filmnek járó Oscar-díjat. A film cselekménye egy afrikai menekülttáborban és egy dán kisvárosban játszódik, ahol két család sorsa kereszteződik,

amikor fiaik barátságot kötnek. A kiskamaszokra jellemző magányosság, morális gyengeség és bánat azonban rossz irányba tereli a barátságot. A filmet november 6-án, vasárnap 12 óra 20 perctől vetítik. A fesztivál programjában több magyar film is helyet kapott, például a többszörösen díjazott Kocsis Ágnes rendezte *Pál Adrienn* című film is, mely tavaly a Nemzetközi Filmkritikusok Szövetségének (FIPRESCI) díját nyerte el a 63. cannes-i filmfesztiválon. Idén pedig az első ízben megrendezett ploiești-i Arany Kárpátok Filmfesztivál fődíját zsebelte be. A fesztiválon természetesen a kortárs román rendezők alkotásai is felfénylenek, köztük Adrian Sitaru *Din dragoste cu cele mai bune intenții* (*Szívvel jövő szeretetből*) című nagyjátékfilmnek köszönhetően. Az alkotás a locarnói filmfesztiválon elnyerte a legjobb rendezőnek és a legjobb

Mozi-népszerűsítés Erdélyben

Második alkalommal szervezi meg Cinemateca TIFF elnevezésű rendezvénysorozatát holnapról december 22-ig a Egyesület Román Film Népszerűsítéséért (Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc – APFR), hogy a közönség figyelmét ismételten ráirányítsa a mozikra, növelve a filmek iránti érdeklődést. Míg a kolozsvári Győzelem moziban csütörtökönként este 8 órától az ideai Transilvania Nemzetközi Filmfesztiválon (TIFF) vetített legjobb alkotások közül láthat egyet-egyet a közönség, a szebeni Humanitas könyvesboltban – minden második héten – az elmúlt évek szemledíjas filmjeit nézhetik meg az érdeklődők. Holnap Kevin MacDonald *Az élet egy napban* (*Life in a Day*) című filmjével nyit a rendezvény, majd Mark Romanek *Ne engedj el*, Peter Weir *The Way Back*, Alejandro Gonzalez *Inarritu* *Biutiful* és Susanne Bier *Egy jobb világ* (*In a better World*) című Oscar-díjas film következik.

férfi főszereplőnek járó kitüntetést. A történet szerint Alex egy harmincas éveie közepén járó, meglehetősen neurotikus figura. Amikor édesanyja egy szívinfarktus miatt kórházba kerül, Alex megállás nélkül retteg és sötét dolgokat képzel. A saját maga ál-

tal teremtett rémálomban megpróbálja kezelni a helyzetet, de közben újabb és újabb, édesanyját fenyegető veszélyekről képzeleg. A román–magyar koprodukciót november 5-én, szombaton 17 óra 50 perctől nézhetik meg az érdeklődők. ◀

Nem szűnik meg a Heti Hetes

Híresszefoglaló

► Cáfolta az *Index*nek azt a sajtóban hetek óta keringő pletykát Kolosi Péter, az *RTL Klub* programigazgatója, hogy lekerülhet a képernyőről a *Heti Hetes*. „Soha nem volt szó erről, a műsor hozza azokat a számokat, amiket a csatorna elvár tőle. Amikor a *Frizbivel* szemben megy, mindig győztesen kerül ki, és csak a nagy közönségsikernek számító filmekkel szemben marad alul” – jelentette ki. A magyarországi portál azon kérdésére, hogy összesen hány embert küldtek el a csatornától, hányat

küldtek kényszerszabadságra és helyeztek át részmunkaidőbe, nem kívánt válaszolni, mint mondta, a csatornánál folyó leépítés nem olyan nagy horderejű ügy, hogy arról több tartozna a nyilvánosságra, mint ami eddig megjelent. Kolosi nem kívánt nyilatkozni arról sem, hogy a váltság miatt vannak-e más megszorítások a cégnél. Az *Index* ugyanakkor úgy tudja, hogy csak a hírgazgatóságot érintő leépítések egyelőre lezárultak, nagyjából 10-15 embertől váltak meg. Korábbi hírek szerint a *Híradóból* hat embert, a *Fókusz*ból négyet küldtek el. Mivel megszűnik a dé-

li *Híradó*, elküldték műsorvezetőjét Kumin Viktóriát is, de távoznia kell a vallási műsorok és az *Üzenet* főszerkesztőjének, Dusi-cza Ferencnek is. A szünetelő *Fábry show*-val kapcsolatban Kolosi Péter elmondta, hogy a hírekkel ellentétben egyáltalán nem volt veszélyben a műsor, ugyanakkor jelenleg is folyik a show teljes átalakítása. Azt viszont, hogy mikor kerül adásba a megújult *Fábry show*, nem árulta el. Az eredeti tervek szerint most csütörtökön debütált volna az adás, ez viszont elmaradt, és helyette sorozatismétlést tűz műsorára az *RTL Klub*. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, București, Lipsani nr.29–31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK
2011. október 27.

A nap filmjei

m1, 21.15
Nők

Mary boldognak hitt élete váratlan fordulatot vesz, amikor szembesül férje hűtlenségével. Minderről a barátnők is tudomást szereznek, ki így, ki úgy áll a történetekhez. Mindenki más tanáccsal, ötlettel rukkolt ki, hogy mit tegyen ebben a helyzetben. Mary legjobb barátnője, a magazinszerkesztő Sylvia viszont kiptetykálja az újságjában a problémáit.

TV2, 22.50
Apádra ütök

Greg Beckur fülig szerelmes barátnőjébe, Pambe, és kész rá, hogy feltegye a nagy kérdést. Amikor a lánykérést félbeszakítja egy telefon Pam húgától - aki közli, hogy férjhez megy -, Greg rájön, hogy Pamela kezébe a lány apján, a félelmetes Jack Byrneson át vezet az út. Amikor New Yorkba utaznak Pam húgának esküvőjére, Greg úgy érzi, ez a megfelelő alkalom, hogy megkérje Pam kezét.

TVR2, 23.35
Legyek ura

Miután repülőgépek lezuhan, a gyerekek egy lakatlan szigetre vetődnek. Eleinte megpróbálnak valamiféle demokratikus rendet fenntartani, ám a megpróbáltatások, az éhség, az elhagyottság érzése fokozatosan kikezdi a józan, egyben játékos gyermeki gondolkodást. A rend felbomlik, és a fiúk két táborra szakadnak. Az egyik parancsnoka, Ralph félelemmel tapasztalja, ahogy az ellentábor tagjai elvadulnak.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc **9.00** Hírek **10.00** Napközben **12.05** A Hely **12.30** Vendég a háznál **13.01** Déli harangszó **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek **15.05** Arcvonalok **15.35** Tér-idő **16.00** Közlejáró **17.15** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.03** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.00** Hírek **20.50** Jó éjszakát **21.00** Hírek **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történései **23.00** Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradó Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Medicina **13.00** Híradás, Zenei üzenetek **14.00** Délutáni váltás - Sportportrék, Kultúrpresszó **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hírek, sport **8.10** Hangoló **9.50** Hírek, műsorismertetés **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Rejtett világok **17.00** Nap-óra **17.30** Rockmalom **17.55** Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.40 Kisváros (ism.) **8.30** Híradó **8.40** MacGyver (am.-kan. sor.) (ism.) **9.30** Híradó **9.35** Térkép (ism.) **10.05** Kis Dorrit (ism.) **11.00** Család-barát **12.00** Horvát krónika **12.30** Ecranul Norstru **13.20** Kívánságkosár **Benne: 13.02** Híradó **15.15** Egészség + (ism.) **15.45** **16.15** Munka-Társ (ism.) **16.45** Lélek Boulevard (ism.) **17.15** Floyd Olaszországban **17.45** Virágzó Magyarországon **18.15** Kisváros (sor.) **19.00** Híradó **19.30** Közbeszéd **20.00** Térkép **20.30** MacGyver (am.-kan. sor.) **21.30** Angyalbőrben (sor.) **22.25** Hírek **22.30** Végítélet (magyar f.) **23.40** Dunasport **23.45** Hamis vádak árnyékában **0.50** A titokzatos Dante (dok. f.) **1.50** Térkép (ism.) **2.20** A Laár - ...a KFT-től a javaszenéig... (dok. f.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó, időjárásjelentés **8.00** Románia, nap mint nap! (live) **10.10** Szent pontok **12.20** TVR55 **12.40** A palota legendái: A szelek királya (dél-koreai drámasor.) **14.00** Hírek, időjárásjelentés **14.45** Közérdek **15.15** Teleshopping **15.30** Akzente **17.00** Hírek, időjárásjelentés **17.30** Lottó 5 /40, Lottó 6/49 **18.25** A palota legendái: A szelek királya (dél-koreai drámasor.) **19.45** Sport **20.00** Hírek, időjárásjelentés **21.10** Ítéld meg te! (live) **22.10** A Román Televízió dokumentumfilmjei **23.20** Határok nélkül - talk show **0.20** Veled mindörökké? (orosz romantikus vígjáték) (ism.) **1.15** Nostalgikus évek (ism.) **2.55** A 60-as évek hallhatatlanjai **3.25** Hírek, időjárásjelentés, A nap témája (ism.)

VIASAT 3

10.00 Nyomtalanul (sor.) **10.55** Wayne világa (am. vígjáték, 1992) **12.50** Topmodell leszlek! **13.40** Felelőscsere **14.40** Órangyal (sorozat) **15.40** Doktor House (ismétlés) **16.35** Nyomtalanul (sorozat) **17.30** Gyilkos számok (sorozat) **19.20** Jóbarátok (sorozat) **20.20** Két pasi (ismétlés) **21.15** Doktor House (sorozat) **22.15** CSI: New York-i helyszínelők (am. sorozat) **23.10** ÁlomÉpítők 2.

m1

6.28 Kárpát Expressz **6.55** Ma Reggel **10.00** Bűvölet (olasz sor.) **11.05** Poén Péntek **12.05** Hacktion (magyar akció sor.) **13.00** Híradó **13.25** Kárpát Expressz **13.55** Slovenski Utrinki **14.30** Alpok-Duna-Adria **15.00** MC - Magyarok Cselekedetei **15.05** Nekem ne lenne hazám? **15.20** Nyitott stúdió **15.30** Természetfilmek és egyéb állatfajták **16.00** Angyali érintés (am. sor.) **16.45** Sólom és galamb (olasz sor.) **17.45** MM A megoldások magazinja az egészségről **18.40** Észak és Dél (am. kaland sor.) **19.30** Maradj talpon! **20.30** Híradó este **21.00** Sport hírek **21.15** Nők (am. vígj., 2008) **23.10** Az Este **23.45** Valaki **0.15** Múlt-kor **0.45** Angi jelenti **1.15** Zöld Tea **1.40** Sport hírek **1.50** Észak és Dél (am. kaland sor.) (ism.)

TVR 2

8.00 Hannah Montana (amerikai sorozat) **8.35** Familie Dr. Kleist (német sorozat) **9.35** Késhegyen **10.20** Túlélők a nagyvárosi dzsungelben **10.50** Egészségpasztilla **11.00** Vallomások (ism.) **12.00** Bazár **12.35** Biznisz óra **13.25** Egészségpasztilla **13.30** Jamie gasztrorradalma **14.00** Parlamenti pártok fóruma **14.35** Együtt Európában **15.30** Teleshopping **16.00** Familie Dr. Kleist (német sor.) **17.00** Vallomások **18.00** Hírek **18.30** Jacqueline Susann: Babák völgye (amerikai filmdráma, 1981) **20.25** Biznisz óra **21.10** Késhegyen **22.00** Hírek, időjárásjelentés **23.25** Cinema Dreaming **23.35** Legyek ura (am. filmdráma, 1990) **1.15** Jacqueline Susann: Babák völgye (ism.) **2.30** Cinema Dreaming (ism.) **2.55** Biznisz óra (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **10.00** Pontos sportidő **12.00** Hírek (live) **13.15** Dinamo - Gaz Metan Severin labdarugó mérkőzés **14.00** Sport.ro Hírek (live) **15.10** Pontos sportidő **16.00** Sport.ro Hírek **16.30** Pontos sportidő **18.00** Sport.ro Hírek **19.00** Rapid - CS Otopeni labdarugó mérkőzés **21.00** Sport.ro Hírek **22.30** Román Kupa, Temesvár **0.00** Sport.ro Hírek

m2

5.55 Árak és energia **6.25** Hajnali gondolatok **6.28** Kárpát Expressz **6.55** Ma Reggel Közéleti műsor **Benne: Híradó, sporthírek, időjárásjelentés** **9.00** Közvetítés a parlament üléséről **18.00** Hagyományok őrzői **18.05** McLeod lányai (ausztrál családi kaland sorozat) **18.50** Angyali érintés (am. sor.) **19.40** Esti mese, **20.00** Sólom és galamb (olasz sor.) **21.00** Híradó este **21.29** Sport hírek **21.35** Maradj talpon! **22.30** 24 (am. sor.) **23.15** Stingers (auszt. krimisor.) **0.00** Az Este **0.30** A Bang Jensen-ügy (dokumentumf.) **1.20** Bűvölet (olasz sor.) **1.45** Bűvölet (olasz sor.) **2.15** Pillér **3.05** Magyar retro (ism.) **4.00** Aranymetszés (ism.) **4.50** Barangolások öt kontinensen

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.) **7.00** ProTv hírek, sport, Könyvbemutató **10.00** A nagy tők (kanadai romantikus film, 2010) (ism.) **12.00** Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat) **13.00** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés **14.00** Fantomas (francia-olasz akció-vígj., 1964) **16.00** Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat) **17.00** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés **17.45** Happy Hour - szórakoztató műsor **19.00** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés **20.45** Román Kupa: Poli Temesvár - Steaua mérkőzés (live) **22.45** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés **23.15** A rejtély (amerikai-kanadai thriller-sor.) **0.15** A tűz martaléka (amerikai-angol filmdráma, 2007) **2.45** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)

ACASĂ

8.15 A csábítás földjén (sorozat) **9.45** Együtt mindörökké (sorozat) **12.45** A kötelék (sorozat) **14.15** Clase 406 (sorozat) **15.30** Amor real (sorozat) **16.30** Igaz történetek **17.30** Lola (sorozat) **18.30** A lángoló ég alatt (sorozat) **19.30** A csábítás földjén (sorozat) **20.30** A szerelem győzelme (sorozat) **22.00** Éjszakai történetek **22.30** Perro amor (am. sorozat) **23.30** Szerelemkönyvek sorozat

RTL KLUB

7.00 Fókusz Reggel **7.55** Reggeli Reggeli magazinműsor **10.05** Rubí, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sorozat) **11.05** Top Shop **13.00** RTL Klub Híradó **13.10** ASZTRO Show **14.30** Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel **15.15** A szív útjai (török sorozat) **16.15** Második esély (amerikai-mexikói-kolumbiái sorozat) **17.15** Sarokba szorítva (amerikai sorozat) **18.20** Sarokba szorítva (amerikai sorozat) **19.30** RTL Klub Híradó **20.15** Fókusz Közszolgálati magazin **21.20** Barátok közt (magyar sorozat) **22.00** ValóVilág (2011) (élő) - Összefoglaló **23.10** Dr. Csont (amerikai krimisor.) **Utána: RTL hírek** **0.25** Kemény zsaruk (amerikai akciófilm-sorozat) **1.30** Reflektor - Szírmagazin **1.40** Infómánia **Multimédia magazin**

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés **8.00** Reggeli matiné - Răzvan és Dani műsora (live) **10.00** Sajtószemle Mircea Badeavall **10.50** Menyasszony a fiamnak - reality show **11.30** Nyerj 60 másodperc alatt - szórakoztató műsor (ism.) **13.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **14.00** Menyasszony a fiamnak - reality show **16.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **17.00** Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora **19.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **20.20** Next Top Model by Cătălin Botezatu **22.00** Nárcisz: Törvénytelen szerelmek (román sor.) **23.15** Híradó, Sport, időjárásjelentés **23.50** Egy bűnös show - Dan Capatos műsora (live) **1.05** Havanna (amerikai filmdráma, 1990) **3.45** Közvetlen hozzáférés (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás **11.10** A régi környék (am. vígjáték) **13.00** Cry-Baby (amerikai zenés vígjáték) **14.35** Csonthülye 2. - Csapás a múltból (am.-indiai-dél-af. vígjáték) **16.30** Osz-tályalsó (amerikai akció-vígjáték) **18.15** Kőagy őrnagy (amerikai vígjáték, 1995) **20.05** A kincses sziget (német kalandfilm, 1-2. rész, 2007) **0.00** V mint vérbosszu (amerikai-angol-német akciófilm, 2005)

TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon! **7.25** Tények Reggel **8.00** Mokka **10.00** Mokka habbal **10.55** Stahl konyhája **11.05** Babapercek **11.15** Teleshop **12.50** A préri gyermekei (am. western, 2008) **14.30** EZO.TV **15.30** Eva Luna (amerikai-mex. sor.) **16.30** Rex felügyelő (osztrák-német-olasz krimisor.) **17.30** Második élet (am.-kol.-mex. sor.) **18.25** Update Konyha **18.30** Eva Luna (amerikai-mex. sor.) **19.30** Tények **20.20** ÖsszeEsküvök (valóságshow) **21.35** Jóban Rosszban (magyar sor.) **22.15** Aktív A TV2 magazinja **22.50** Apádra ütök (am. vígj., 2000) **Közben: Kenőrsorolás** **0.55** Aktív extra **1.00** Esküdj! **1.30** Tények Este **2.05** EZO.TV **2.40** Elsőszámú ellen-ségem (amerikai akció sor.) **3.30** Hősök (amerikai sor.)

PRIMA TV

7.00 Titkos szerelmek (telenovella) (ism.) **8.00** Családban (román sorozat) (ism.) **9.00** Teleshopping **9.30** Szívek találkozása (indiai sor.) **10.00** Szívek találkozása (indiai sor.) **10.30** NCIS (amerikai krimisor.) **11.30** Fințescu hídja **12.30** Teleshopping **13.00** Kandikamera **13.30** Teleshopping **14.00** Szívek találkozása (indiai sorozat) **15.00** Családban (román sorozat) **16.00** A cseresznye a tortán **17.00** Lököttek (román sorozat) **18.00** Hírek, időjárásjelentés **19.00** Fókusz sport **19.30** A cseresznye a tortán - reality show **20.30** Horia akadémiaja - kulináris műsor **22.00** Idősek és nyugtalanok **22.15** Lököttek (román sor.) **23.15** Focus Monden (ism.) **23.45** NCIS (amerikai krimisor.) **1.00** Fințescu hídja (ism.)

KANAL D

7.30 Családi történet (török sorozat) **9.30** Teleshopping **10.00** Kedves barátnőm **12.30** Kanal-D Hírek **13.15** Légy az enyém - reality show **15.00** Teleshopping **15.15** A szív úrnője (török sorozat) **16.45** Célpontban **18.45** A nap híre **19.00** Kanal-D Hírek **20.00** Akarsz milliomos lenni? - verseny show **21.00** Találd meg a családot **22.30** Cancan TV **0.30** Hírek (ismétlés)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) **7.30** Lapzártá (ism.) **Vitaműsor újságírókkal** **8.00** Híradó **9.05** Rájátszás (ism.) **10.05** Keresztmetszet (ism.) **10.30** Retrográd (ism.) **11.00** Híradó **Friss napi információk** **11.30** Iskolapédia (ism.) **12.05** Befutó (ism.) **Az utánpótlás magazinja** **12.30** Ösök tere (ism.) **13.00** Déli híradó **13.35** Hungarorama **14.05** Lapzártá (ism.) **14.30** Paletta (ism.) **15.05** Versus (ism.) **15.30** Sportré (ism.) **16.00** Híradó **16.30** Ázsia (ism.) **17.05** A BBC informatikai magazinja **17.30** Paletta (ism.) **18.00** Híradó **18.30** Sorolól **19.20** Globál **19.45** Tíz perc **20.00** Híradó **21.05** Rájátszás **22.00** Híradó **22.35** Lapzártá **Vitaműsor újságírókkal** **23.00** Híradó **Friss napi információk** **23.30** Versus (ism.) **0.05** Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

5.40 Egy időtá külföldön **6.30** Szétépítők - Munkalapok **7.00** Hogyan készült? Üveg levelehezétek, só, amellyel az utakat szórják **8.00** Autókereskedők - Jaguar E-Type **9.00** Hogyan csinálják? **10.00** Hogyan készült **11.00** A túlélés törvényei **12.00** Amcsi motorok - Senior és Junior **13.00** Autókereskedők - Bogárhátú VW **15.00** Állítólág... - Szökés a börtönből **16.00** Hogyan készült? **17.00** Amcsi motorok - Senior és Junior **18.00** Autókereskedők **- Jaguar XJS** **19.00** A túlélés törvényei **- A kulisszák mögött** **20.00** Állítólág... **- Rendőrségi kamerák** **21.00** Hogyan készült? **22.00** Halálos fogás **- A túlélésért küzdve** **23.00** Szén **0.00** Autókereskedők - Karmann Ghia **2.00** A túlélés törvényei **- A kulisszák mögött**

ETV

10.00 Lali és a vörös hegedű **10.30** Szüreti vigadalom **16.00** Híradó **16.15** Hitélet ism. **16.35** Kárpát Expressz **17.00** Átjáró **17.40** Híradó **17.40** Izeltő **14.45** Kalendárium **15.15** Egészséges percek **18.00** Zene **18.20** Szüreti vigadalom **18.30** Híradó **19.00** Hargita magazin **19.30** Híradó **20.23** Szüreti vigadalom **20.35** A Jazz születésétől napjainkig **21.30** Híradó **22.00** Átjáró

Október 26., szerda

Az év 42. hete és 299. napja, hátravan 66 nap

Ma **Albin** és **Armand** napja van. Az Albin férfinév valószínűleg a latin Albinus családnévből ered, de a germán eredetű Alvin alakváltozata is lehet. Ennek jelentése: nemes (vagy: tündér) és barát. Az Armand férfinév a germán Hermann név francia változatából származik. Holnap a **Szabina** és a **Zelma** nevéük ünnepeinek.

• 1999 – Az amerikai CIA megállapodást köt Németországgal, hogy Németország rendelkezésére bocsátja az egykori Stasival kapcsolatos több mint 32 ezer akta másolatát.

Vicc

– Zöld vagy vörös papagájt vegyünk Jean?
– Vöröset, mert a zöld még bizonyára éretlen.

Recept

Fehérboros poréleves sajttal
Hozzávalók: 1 ek olaj, 1 fej hagyma apróra vágva, 1 póréhagyma felszeletelve, 1 ek liszt, 8 dl zöldséglevés, 1 dl száraz fehérbor, só, bors, 5 dkg sajt morzsolva, 1,5 dl tej.
Elkészítés: Vastagfalú edényben felhevítjük az olajat, a póréit és a vöröshagymát rádobjuk, 5 percig pároljuk, beleszórjuk a lisztet, 1 percig kevergetjük. A tűzről levéve felengedjük a levessel, majd fűszerezzük. Lassú tűzön tovább forraljuk kb. 20 percig. Botmixerrel pürésítjük. Hozzáadjuk a sajtot, a bort és a tejet, majd ismét lassú tűzön felmelegítjük (amíg a sajt elolvad). Péksüteménnyel forrón tálaljuk.

Évforduló

• 1530 – V. Károly német-római császár Máltát a 8 évvel azelőtt Rodoszról elűzött Jeruzsálemi Szt. János lovagrendnek adományozza.
• 1858 – H. E. Smith szabadalmaztatja a forgótárcsás mosógépet.
• 1861 – Johann Philipp Reis német fizikus feltalálta a hangok elektromos közvetítésére szolgáló eszközt, amelyet telefonnak nevez el.
• 1905 – Norvégia függetlenné válik Svédországtól.
• 1942 – Norvégiában törvény mondja ki a zsidó közösség vagyonának teljes elkobzását.

Gondolatjel

Visky István rovata

Higgy annak, aki keresi az igazságot, de kételkedj abban, aki azt mondja, hogy már megtalálta. Furcsa módon nagyon kevesen vannak azok, akik sóvárogva keresik és vágyják az igazságot, de feletébb sokan vannak olyanok, akik megtalálták azt. Ez csak úgy lehet, hogy olyan valamit találtak, ami nem igazság, csupán meggyőződés. Az

ilyen ember pedig általában önmaga igazában szokott meggyőződni. Azok, akik keresik az igazságot, megkeresik egymást is. Mivel nincs bennük sem hiúság, sem önzés, ezért örömmel csatlakoznak egymáshoz és megosztják egymással azt, amit már tudnak az igazságról. Egy mást elfogadva együtt vándorolni pedig már nem maga az igazság?

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
Az újhóld átlendíti az érzelmi pontokon. Valahogy minden sikerül, minden összejön.
BIKA (IV. 21.–V. 20.)
Az újhóld felerősíti önbizalmát, növeli népszerűségét. Bolygója, a Vénusz új fejezeteket teremt szerelmi életében.
IKREK (V. 21.–VI. 21.)
Az újhóld jótékonyan hat munkavégzésére. Mindenből képes kihozni a maximumot. Ha valami nyomja lelkét, mondja ki.
RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
Szellemi képességeit megvillantva még egy korábbi ellenlábását is maga mellé állítja. Kerüli a nyílt összeütközéseket.
OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)
Szobába kényszerítheti az időjárás. Kényeztesse magát, mert megviselték az utóbbi időszak kihívásai.
SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
Érthetően tudja megfogalmazni érzeit, ennek következtében néhány korábbi félreértést is tisztázhatsz.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
Magánéletében olyan titokra derülhet fény, mely új helyzetet teremt ön körül. Szenteljen több időt a párjára.
SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
Újhóld idejében az érzelmei hangstílusos szerephez jutnak az életében. Szakítson időt az elmélkedésre.
NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
Október vége nem kényezteti el túlságosan a Nyilas-jegyűt. A mindennapi teendők annyira elfoglalják, hogy kevesebb idő jut önmagára.
BAK (XII. 22.–I. 20.)
A problémák megoldására a reggeli órák a legalkalmasabbak. Később kellemes viszony alakul ki a környezetében élővel.
VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)
Ma nem ismer lehetlent. Az átlagosnak sokszorosát képes elvégezni, a problémás helyzetekről nem is beszélve.
HALAK (II. 20.–III. 20.)
Remek formában van, minden oka megvan az öröme. Keresetlen rögtönzéseivel mindenkit meglepettet, s elbűvöl.

Ma

A következő napok időjárása

Csütörtök: 16°C, 11°C (Bukarest)
Péntek: 14°C, 11°C (Bukarest)

Derült, napos, száraz idő várható. Hajnalban párássá válik a levegő, foltookban köd képződik.

Derült, napos, száraz idő várható. Hajnalban párássá válik a levegő, foltookban köd képződik.

Jelleg

	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	17°C	4°C
Brassó	11°C	-5°C
Bukarest	12°C	1°C
Csikszereda	11°C	-6°C
Kolozsvár	14°C	2°C
Marosvásárhely	14°C	0°C
Nagyvárád	17°C	4°C
Szatmárnémeti	16°C	3°C
Temesvár	18°C	4°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Jobbára derült, napos, száraz időre van kilátás, de a déli, délnyugati tájakon napközben változóan felhős lesz az ég, de csapadék ott sem várható. Időnként megélenkül a légmozgás.

Alkotás

Ugyan! A pénz nem szempont! Én csak örömet akarok szerezni az embereknek...

Horváth István

***	ROSSZ AZ ÉTEL	ÉNEKEL	ŐSI SZAVUNK	ÜRES A TEGEZ!	***	ROCK AND ...	HAJCSÁR KEZÉBEN VAN	EMBER-TÖMEG KITODUL	ATMOSZFÉRA (RÓV.)
DOMJÁN ... NEHAI SZINESZNO					RAGADOZO ALLAT IDEGSEJT				
GYÜMÖLCSÖZTET									
NÉZD MEG AZ ANYJÁT, VEDD ... LÁNYÁT				LYUKAT DUGASZOL BETEGSÉG JELE					
TÁVOKTATÁS (RÓV.)			TÖBBET MOND ALLOVIZ VAN OTT						ÜNNEPI FERFIKABAT
ELVISEL						DISZNO MONDJA LÉDA VALÓDI NEVE			
AZ IDŐ JELE		CELEBESZI VADTULOK IZOMBAN REJLIK					NUMERO (RÓV.) ... MURI (MÓRICZ)		
ILLATOS KERTI GYÖGY-NÖVÉNY									
VOLT (LAT.)					TELJESEN KIFEJLIK A TÖBBES SZÁM JELE				
HÁZAS EMBER				ÉRDEK-CSOPORT					

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szó-ra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

és a Szabad Sajtó Alapítvány

94.0 FM PROFÍ RÁDIO
A ZENE ARAD BELŐLE

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

95,1 fm
Paprika Rádió
Fűlön csíp.

95 FM SICULUS Rádió

Sláger Rádió
fm 105.9

KOLOZSVÁRI RÁDIO
FM 95,6
www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

Gól nélküli bunyós derbi

Futball helyett tömegverekedésről szólt a Steaua–Rapid-rangadó, s a helyzetekben szegényes mérkőzés végül gól nélküli döntetlennel zárult.

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Örökrangadóhoz méltatlanul kevés akciót láthatott a bukaresti Nemzeti Aréna mintegy negyvenezer fős közönsége hétfő este, a Steaua–Rapid-labdarúgó-mérkőzés ugyanis főleg taktikai csatározás volt, a két gárda defenzívája kölcsönösen semlegesítette a támadásokat, így nem véletlen, hogy 0-0-val végződött a találkozón. A gyenge szervezés miatt sok szurkoló nem tudott idejében bejutni a stadionba, s Alexandru Tudor talán emiatt is döntött úgy, hogy a tervezettnél öt perccel később fűj rajtot a Liga 1-es bajnokság 11. fordulójának záró összecsapásán. A játékvezetőnek aztán bőven akadt dolga, mert bár futballt keveset mutattak a küzdő felek, indulatokat viszont annál többet. A 66. percben Prepeliját előre nyújtott lábbal csúsztatott bele Comanba, a Rapid kapusába, aminek megtorlás lett a vége. Dan Alexa azonnal nekiesett a steauás középpályásnak, majd a bal kezére megsérült Coman is csatlakozott a dulakodáshoz. Innen már csak egy lépés volt a tömegverekedésig, hiszen több futballista is beszállt az rugdosásba és ökölváltásba. A játékvezető végül az elszakadt mezű Alexát és a szabálytalankodó Prepeliját állította ki piros lappal, utóbbi értetlenül állt a bírő döntése előtt. „Nem tudom miért állított ki, minden irányból kaptam az ütések” – nyilatkoz-

Ezequias (balra) egy durva buktatás miatt kapott piros lapot a Steaua elleni mérkőzésen

ta a meccs után. Alexa sem értett egyet a sípmester döntésével, bevallása szerint ő csak segíteni akart a futballistának felállni, majd őt ütötték meg. „Nem akarom Tudort megsérteni, de nem való arra, hogy rangadót vezessen. Túlságosan is szeret a középpontban lenni. Még ő sem volt biztos abban, hogy kinek akar piros lapot adni” – vélekedett a Rapid futballistája.

Mintegy negyedórával később a vasutasok még egy játékosukat elveszítették, Tudor ugyanis Ezequias is az öltözőbe küldte egy csúnya buktatás miatt. Gól végül nem esett, a pontosztokozásnak pedig a Rapid örülhetett jobban, hiszen dobogón maradt. Immár 10 pontnyira a listavezetőtől, a Steaua egyre inkább leszakad, romlanak esélyei a bajnoki címre. George Copos, a Rapid tulajdonosa elégedetlen volt Tudor döntéseivel, a Steaua tulajdonosának, Gigi Becalinak viszont nagyon tetszett a játékvezetési stílus, szerinte az „hibátlan volt”. Persze ő Comannak és Deacnak is felmutatta volna a piros lapot.

Különösen akkor lett mérges, amikor megtudta, hogy a Rapid hirtelen haragú kapusa még megpofozta Prepeliját az öltöző kijáratánál. „A pályán csináljanak amit akarnak, de a meccs után ne legyenek ellenségeskedések. Nem baj, majd jövők én a testőrömmel, és visszaadom neki azt a pofont” – fenyegetőzött a klubtulaj. Saját játékosait is kritizálta Becali, és igazat adott a szurkolóknak, amiért kifütyülték Mihai Costeát. „Bohóc volt a pályán” – jellemezte a Craiovától érkezett labdarúgót.

Ez a döntetlen a listavezető dinamósoknak kedvez, akik amúgy a fegyelmi bizottságot sürgetik, hogy utólagosan még tiltsanak el néhány futballistát. „Maga Răzvan Lucescu (szerk. megj: a Rapid edzője) mondta, hogy túl sok ütés történt és nem tudja, hogy miért csak Alexát állították ki” – nyilatkozta Constantin Dănilescu, a „kutyák” sportigazgatója.

A Liga-1 11. fordulójának másik hétfői mérkőzését Ploiești-en játszották, ahol egy hatalmas pogyól döntötte el a három pont

sorsát: három perccel a lefújás előtt a csereként beállt Ţigănaşu továbbítását csúnyán elnézte Cerniauskas, s a labda a hálór lábai közt csurgott a vaslui-i kapuba, 1-0. Az Astra ezzel a tizedik vereség nélküli mérkőzését pipálta ki, s megközelítette a dobogót. ◀

A Liga I állása			
1. Dinamo	11	8	2 1 25-5 26
2. CFR	11	7	2 2 24-8 23
3. Rapid	11	6	4 1 15-5 22
4. Pandurii	11	6	3 2 18-11 21
5. Kvári. U	11	6	3 2 16-9 21
6. Astra	11	5	4 2 13-10 19
7. Vaslui	11	5	2 4 16-10 17
8. Steaua	11	4	4 3 13-10 16
9. Otetul	11	4	3 4 10-12 15
10. Medgyes	11	5	0 6 18-21 15
11. Petrolul	11	3	3 5 12-14 12
12. Brassó	11	2	4 5 9-11 12
13. Ceahlău	11	2	4 5 8-16 10
14. Szeben	11	2	4 5 7-15 10
15. Vásárhely	11	1	6 5 12-17 8
16. Sportul	11	1	5 5 11-21 8
17. Mioveni	11	2	2 7 7-25 8
18. Chiajna	11	1	3 7 4-18 6

Kirúgták Andrei Pavelt

Tenisz

ÚMSZ

▶ Kapitány nélkül maradt Románia Davis-kupa-csapata, miután a napokban kirúgták Andrei Pavelt. A trikolórok irányítóját a hazai teniszszövetség vezetőtanácsa menesztette a cseh ellen elszenvedett 5-0-s vereség miatt, csak hogy erről neki hivatalosan nem is szóltak, két játékosról tudta meg hírt – értesült a ProSport. „Ilyesmit még nem is hallottam. Leválthatnak, de az nem korrekt, hogy erről nekem nem szólnak. Ha ez valóban igaz, akkor ez egy jellemtelen lépés a részükről” – mondta. Állítása szerint nem volt szerződése a szövetséggel, minden Davis-kupa-meccsért jelképes összegű prémiumot kapott.

Az elbukott Világcsoporthoz távozó után sok mindent félrottak az egykori játékosnak, nehezteltek rá, amiért stratégiáját nem hangolta össze a testület elvárásával, hiányolták, hogy nincs edző-

je, aki a fiatalokkal foglalkozzék és a mérkőzések idején adott nyilatkozatai is nemtetszést váltottak ki a szövetség irányítóiból. Pavel viszont úgy gondolja, hogy azért küldték el, mert ő Florin Segărcăneanut szerette volna a szövetség élére, a legutóbbi választáskor őt támogatta, nem pedig a végül győztes Ruxandra Dragomirt. A bizottságból csak George Cosac akart még egy esélyt adni a csapat egykori alapemberének, Dragomir, Ovidiu Şola, Ciprian Porumb és Sever Dron az azonnali leváltása mellett voksolt.

A szövetségnél most egy olyan embert keresnek a Davis-kupa-csapat élére, aki több időt szentel a romániai teniszszövetség fejlesztésére, s nemcsak tíz napra érkezik haza az országba. Noha Dron azt nyilatkozta, hogy nincsenek favoritok a tisztség betöltésére, a sajtó szerint Victor Hănescu volt tréner, illetve Simona Halep jelenlegi edzője a legesélyesebb a kinevezésre. Tegnapra az is kiderült, hogy Irina Spârleat, a Fed-csapat kapitányát is leváltották. ◀

Brassói siker a gyász jegyében

Jégkorong

V. Ny. R.

▶ Tragédia árnyékolta be a Ferencváros–Brassói Fenestela-jégkorongmérkőzést a MOL Ligában, mivel a hétfő késő délután rendezett találkozón az első percben hirtelen rosszul lett, majd tudóembóliában elhunyt Papp Gyula, az FTC egykori csapatvezető-helyettese, szertárosa és mindense. A 39 éves törzsszurkolóhoz azonnal orvost hívtak, de az életét nem tudták megmenteni. A szervezők nem szakították félbe a mérkőzést, Miklós Ervin, a Brassói Fenestela elnöke lapunk érdeklődésére elmondta: a játékosok nem is tudták a történetekről. Csupán a lelátón ülő többi szurkoló értesült a tragédiáról, így ők csendben nézték végig a találkozót. Miklós, lapunk hasábjain keresztül is szeretné kifejezni részvétüket a gyászolóknak.

A mérkőzést különben az erdélyiek nyerték 2-1-re, Varga

Milán és Basilidesz Tibor góljaival. „Megdolgozott győzelem volt. Az elmúlt hét végén egy hajszálra kaptunk ki Miskolcon, majd egy csúnya zakót kaptuk Székesfehérváron. Muszáj volt hoznunk ezt a győzelmet, a Fradi a mi direkt ellenfelünk” – magyarázta az ÚMSZ-nek Miklós. A klubelnök amúgy eddig összességében elégedett a csapat MOL ligás eredményeivel, a teljesítménybeli ingadozásaiak viszont még orvoslásra várnak. Dobos Tamás, a Fradi vezetőedzője szerint a találkozó a kihagyott helyzetekről szólt. „Az ilyen összecsapásokon mindig egyetlen gól dönt. Ezúttal a brassóiak hozták a jobb döntéseket a kellő pillanatokban” – nyilatkozta a meccs után. A Brassó amúgy ebben a szezonban már kétszer legyőzte a Fradit, s az összesítettben is egy ponttal megelőzi a fővárosiakat.

Az Újpest–Székesfehérvár- és a Miskolc–Steaua-mérkőzések tegnapi lapzártánk után fejeződtek be. ◀

Röviden

Medgyes az első továbbjutó

A Medgyesi Gaz Metan az első továbbjutó a labdarúgó-Román-kupa nyolcaddöntőiből, miután tegnap, Vithinho 66. percben szerzett góljával 1-0-ra legyőzte a Astra II-t. A Galac–Marosvásárhely-összecsapás lapzártánk után fejeződött be, míg ma Tg. Jiu–Brassó- (16 óra), Dinamo–Severin-találkozó (20.45 óra, ProTV) lesz. Csütörtökön Vaslui–Galaci Dunărea (16 óra), Ploieşti-i Astra–Ploieşti-i Petrolul (17.30 óra), Rapid–Otopeni (19 óra, Sport.ro), Temesvár–Steaua (20.45 óra, ProTV) párosításban küzdenek a továbbjutásért. A torna ezen szakaszában egyenes kieséses rendszerben játszanak.

Kosaraznak az egyetemisták

A Romániai Egyetemisták Sportegyesülete egy rendhagyó kezdeménnyel rukkolt elő, s útnak indítja a Egyetemi 3x3-as kosárlabda-bajnokságot. A sorozat idén november 24-én rajtol a helyi szakasszal, amelyet az ország 23 egyetemi központjában rendeznek. A legjobbak a területi szakasszon (Bákó, Brassó, Nagyvárad és Bukarest) folytathatják a küzdelmet, majd májusban Bukarestben rendezik a döntő tornát. A bajnokság összdíjazása 15 ezer euró, s a szervezők szeretnék, ha ez a kezdeményezés hagyománnyá válna.

Holnap temetik Simoncellit

Holnap temetik Marco Simoncellit, aki a gyorsaság-motoros-világbajnokság vasárnapi Malajziai Nagydíján szenvedett halálos balesetet. A 24 esztendő olasz versenyző holttestét ma Corianóban, a helyi színházban ravatalozzák fel. Csütörtöki temetése zártkörű lesz.

Leyrer irányítja az európai kick-boxot

Újraválasztották Leyrer Richárdot a Nemzetközi Kick-Box Szövetség első alelnökének, s ezzel egyidejűleg rábízták az európai szövetség elnöki teendőit is. A magyar sportági szövetséget is igazgató Leyrer mellett a WAKO elnöke, az olasz Ennio Falsoni is újabb négyéves mandátumot nyert el a Szkopjében tartott tisztújító közgyűlésen.

Aranylabda: Marta és a többiek

A FIFA nyilvánosságra hozta az idei Aranylabda-szavazásra jelölt női labdarúgók névsorát, akik közül most sem hiányzik a sorozatban ötször diadalmaskodó és egyben címvédő brazil Marta. Honfitársai azonban nem kerültek be a legjobb tíz közé, de három amerikai (Hope Solo, Abby Wambach, Alex Morgan), két-két japán és francia (Mijama Aja és Szava Homare, illetve Sonia Bompastor és Louisa Necib), valamint egy-egy német és svéd játékos (Kerstin Garefrekes, illetve Lotta Schelin) szerepel a listán. Az idei németországi vb-t, mint ismert, a japánok nyerték, akik a döntőben a brazilokat kiejtő Egyesült Államok legjobbjait múlták felül. A férfi jelöltek leszűkített, 23 fős listáját csak november elsején hozzák nyilvánosságra, de az El Mundo Deportivo című spanyol napilap azt már tudni véli, hogy a Barcelona FC-ből tíz futballista is szerepel a legjobb ötven között, de nem került be például Sergio Ramos (Real Madrid) és Fernando Torres (Chelsea).

Harc a kupáért

Lapzártánkig négy csapat, a Haladás (2-0-ra verte a Veszprémet), a Kaposvár II harmadik ligás alakulata (3-2-re verte a Gyirmótot), a Diósgyőr (4-1-re verte a BKT-t) és a Győr (9-2-re verte a Jánossomorját) jutott tovább a labdarúgó-Magyar Kupa nyolcaddöntőjébe. A Békéscsaba–Vasas-meccs lapzártánk után fejeződött be, a többi találkozót pedig ma játsszák. Európa topligáiban is kupamérkőzéseket rendeztek tegnap, ám azok lapzártánk után kezdődtek.